

ELŐFIZETÉS

HELYEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 26 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hatvan pont sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Nyitási sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Csütörtök, május 12.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezéreltek:** A szinigazgató-választás.
- A képviselőház ülése.**
- A király imádkozik.**
- Az aradi Maros-vám bérbevétele.**
- A korpétléket megszavazták.**
- Kereskedők az iparpártolásért.**
- Az elutasított lövaut.**
- Jókat végrendelete.**
- Szendrey — aradi szinigazgató.**
- Apponyi nem vonul vissza.**
- A város közgyűlése.**
- A Szuceu-Magias pör a Kurlán.**
- Szendrey programja.**
- Bünpör a vasúti extrájkébi.**
- Az aradi ipartestület a kormánynál.**
- Tárcs: Péter bácsi.**
- Csarnok: Megválás után. Irta: Móra István.**

A szinigazgató-választás.

Arad, május 11.

Még egyszer felcsapott a vihar, a szinigazgató választás előtt. Ez a vihar már a városházán kerekedett közvetlenül a választás perceiben, a törvényhatóságnak együtt ülő tagjai között.

A nagy bizonytalanságot, melyben a titkos választás eredménye előtt úgy a jelöltek, mint általában a választók vannak, mi sem jellemezhetette volna kézzelfoghatóbban, mint az a hirtelen támadt kavargás, mely afölött forgott, hogy relativ, vagy abszolút többséggel válasszák-e meg az új szinidirektort. Vagyis, hogy az legyen-e a megválasztott szinigazgató, kinek kétszer annyi szavazata legyen, mint

a többinek együttvéve, vagy pedig az, a kinek legalább egy szavazattal többje lett, mint amennyi akármelyik jelöltre esik. Végre is, hamarosan szavaztak, hogy aztán gyorsan szavazhassanak. A nagy többség a relativ szótöbbség elve mellé állott s négy szóval a többi ellenében úgy lett Aradváros Nemzeti Színházának igazgatójává: *Szendrey Mihály*.

Szendrey az aradi publikum előtt nem ösmeretlen személy. Mint színészt, mindenki ösmeri, s mint igazgatót jól ismerhetik a színházi ügyeket intéző körök. Véleményt alkothat tehát magának Arad egész társadalma arról, hogy színházi életünkre nézve vajjon milysz, vagy mi nem lesz: Szendrey.

Bár a szinigazgató személye elválaszthatatlanul szoros kapcsolatban van a színház életével és jövőjével, e pillanatban azonban én nem az új igazgatót, s az új igazgatóban nem a régi színészt és a régi színészen nem az új embert nézem, hiszen ezeket Szendreyben is majd latra veszik a hozzá értő kritikuskok s elbíralja majd a műértő közönség. Én most csak a szinigazgató választást és csak azt nézem, hogy ha már új direktort választottunk, mennyiben kellene hogy új legyen színházunk életében az is, aminek a neve: *nemzeti* tartalom.

Nem kis jelentőségű dolog volt ennek a kérdésnek felvetése, hogy viszonylagos vagy abszolút szótöbbséggel válasszák-e a szinigazgatókat. Erre a kérdésre nézve

törvény sincsen. Kormány rendelet sincsen. Aradnak még szabályrendelete sincsen. A kérdés kétségtelenül jogi kérdés. Jogi kérdésekben az önkormányzati közigazgatási élet általában úgy van berendezve, hogy ha valamely adott esetre sem törvény, sem kormány, miniszteri, vagy szabályrendelet sincsen, az általános gyakorlat az irányadó. Am Aradváros törvényhatósága máig még soha sem választott szinigazgatót, s ha most a törvényes intézkedések hiányában azt nézte volna, hogy másutt hogyan történik a szinigazgató választás; hamarosan választani se tudott volna, mert e tekintetben semmi irányadót vehető joggyakorlat sincsen.

A legkisebb jogi oldalát véve is, tehát ilyen nagy bizonytalanságba sodorta magát a törvényhatóság akkor, mikor a szinügyi bizottság kezéből kivette a szinigazgató választás jogát. Bizonytalanságban lenni, bizonytalanság elé állani a köznek, a hatóságnak épp úgy nem előnyös, mint általában maguknak az embereknek. De ha még csak az volna a hátrányos oldala a törvényhatóság egyeteme által történő szinigazgató választásnak, hogy a város egész közönségét képviselő 160 választó polgár közül 100 ellenében például 40 ember szavazata által lesz megválasztottnak nyilvánítva az új igazgató, ami relativ többségnél mindig igen valószínű, sőt ha például öten is pályáznak egy azon állásért, 100 ellenében még 26—30 szavazattal is megválasztható a szinigazga-

Péter bácsi.

— Visszaemlékezés Ormos Péterre. —

Theurewk István, a ki nagyon jól ismerte az imént elhunyt Ormos Pétert és József főhercegnek iránta való baráti vonzalmát, a következő sorokat szenteli a boldogult öreg ur emlékének:

József főhercegnek halottja van. Egyik legkedveltebb embere a már hosszúidő óta „öreg” Ormos Péter, Aradmegyének egyik legösmerőbb és legnépszerűbb alakja, a „vértanuk városában”, ahol, mint a megyének nyugalmazott alispánja élt, a mult héten kilencven esztendőskorában meghalt. „Hosszu betegség után”, írja az egyik lap, „rövid szenvedés után”, írja a másik; de akár így, akár úgy, bizonyára virágok közelében, melyek üdék és illatosak voltak a májusi napsugárcsoktól, s a szép asszonyok lehelletétől, akik örökifju gavallérjuknak talán nem is sejtett utolsó üdvözlétül küldötték s akiket világleletében rokokoszerű gumanderiával és lovagi hódolattal kedvelt.

Mert „Péter bácsi”, ahogy őt József főherceg becézte melegséggel nevezte, örökifju legényszívvel (melyről ugyan mondják, hogy valamikor férji szív is lett volna, de kitudja: mikor? nagyon rég lehetett!) virágnak, asszonynak mindig nagy barátja volt. Ha virágot látott! legott egyik-másik szép asszony jutott az eszébe, s a virágokat elküldötte a szép asszonyoknak, hogy ilyen uton (hej, Péter bácsi!

viszont nekik ő jusson az eszébe. S így lehetetlen elgondolnom, hogy kedves legénylakásán, az emlékhimzések, s egyéb emléktárgyak és arcképek között virágtalanul szállott volna el utolsó lehellete számtalan édes bókot mondott ajkai közül. Hogy megfélekedtek volna lovagjukról azok, akiről ő sohase feledkezett meg. Ő, a talpig gavallér ebben a gavallértalan világban.

József főherceg még akkor kedvelte meg az öreg urat, amikor még mindaketten néhány évtizeddel fiatalabbak voltak, de azért, a korkülömbőség miatt, Ormos Péter már akkor is a magyar fenségnek „bácsi”-ja lehetett. Ormos főszolgabíró volt Kisjenőn, ahová a főherceg évenként legalább is egyszer a rendesen tavaszi katonai szemle körutja közben vagy után, pünkösdi táján, néhány napi, egyheti tartózkodásra kastélyába száll, s ez alkalommal végig tekint 42.000 holdnyi aradmegyei birtokát. És rokonszenve változatlanul megmaradt akkor is, amikor Ormos Aradmegye alispánja lett és később, mint ilyen, nyugalomba vonult. Valahányszor József főherceg Kisjenőre jött, előzőleg mindig értesítette levélben vagy táviratban az ő Péter bácsiját, a ki a fenséges urat megérkezésekor már várta, s a főherceg távoztáig a kastély lakója maradt. Sok bizalmas tréfa beszélhetne erről a kedélyes, szép viszonyról, gyönyörűen jellemezve azt a nemes magyar szívet, amely József főherceg keblében dobog.

Mikor 1890. május havában József főherceg közvetlen a pünkösdi ünnepek előtt Kis-

jenőre érkezett, s e sorok írója először lehetett a fenség környezetében, a kastély előtt várakozó uradalmi tisztviselők és kisjenői notabilitások élén *Libits* Adolf, a főhercegi uradalmak kormányzója, és Ormos Péter állott. József főherceg igazán „fiatalosan” és „rugonyosan” lép le fogatából, s mosolyogva nyújtja jobbját Ormosnak. Pedig bácsi valami dikcióba kezd, de a főherceg tréfásan félbeszakítja, így szólva környezetéhez:

— Amióta Ormos nem alispán: összes respektusomat elvesztette.

De Péter bácsi nem jó zavarba. A tréfára tréfásan felel:

— Ha alispán nem is, de igenis királyi tanácsos, — fenséges uram!

— Ejh, *titulus sine vitulo!* — replikája fenség, s józűen kacag, s jókedve magával ragad mindenkit.

T rötös langyos esőben érkezett a főherceg, s a nép az előző hosszú szárazság után meggyőződéssel és hálálkodva mondotta: „A fenséges ur áldást hozott.”

A következő évben — 1891-ben — pünkösdkor ismét Kisjenőre jött, de ezuttal nem hozta el ismét a várva-várt esőt.

— Mi állszük, hogy fenséged áldást hoz nekünk: esőt — mondja Ormos.

De a főherceg így felel:

— Nem hiszem. A meteorológusok az idei tavaszra hideg és esős időt jósoltak, tehát valószínű, hogy meleg és száraz napok lesznek.

tó, hát így nézve a dolgot, azt hiszem, ezekből is csak alig valamivel választják többen az aradi színigazgatót, mint eddig a színügyi bizottság. Célszerűbb lett volna tehát a színügyi-bizottság tagjainak számát kétszeresre, esetleg 26—30 tagra kiegészíteni, mert így eloszlott volna azon aggodalom is, hogy a választás körül az ugynevezet hivatalos körök fognak dominálni, a kik a színügyi bizottságban hat szavazatot fölött rendelkeznek.

Szerencséje Aradnak, hogy a mostani pályázók közül senki se volt olyan, ki a színház vezetésére alkalmatlan, vagy éppen méltatlan lett volna. De senki sem állhat jót azért és nincsen kizárva a lehetősége annak, hogy a jövőben akadhat olyan pályázó is, kit a nagy közönség akárhol is inkább szeretne látni, csak éppen a színigazgatók között nem. De mert a törvényhatóság tagjai között egy néhány jó embere van annak a pályázónak, a jelölt érdekein kívül semmi egyebet nem tekintve is, felültethetik a direktori polcra, ellenére azok többségének, kikre az új joggyakorlat lett bizva.

De eső után hiába a köpenyeg. Most már a törvényhatóság egyeteme választja a színidirektort, s pontum. Megválasztották az új igazgatót. Egyidőre vége a szavazati jog gyakorlásának. Vége a bizonytalanságnak s ami nem kevésbé fő: vége a nagy korteskedésnek, a sűrű kilincselésnek.

A nagy közönség előtt most már nem az a fő, hogy a pályázók közül ki lett volna jobb, megfelelőbb és alkalmasabb, hanem az, hogy: lássuk hát azt az új igazgatót!

Az első pillanatban, amit minden magyar ember elmondhat és teljes joggal elvárhat, sőt megkövetelhet, az, hogy az aradi színház valóban legyen *nemzeti*.

Nem vádolom sem az egyik, sem a másik igazgatót azzal, hogy keveset tesznek a színházi, a színpadi életnek *nemzeti* irányban való fejlődése érdekében, de magyar lelkem minden érzelmének világát

fájdalmas keserűség szállja meg, mikor lépten-nyomon azt látom, hogy a színház is ma már csak üzlet, üzlet es üzlet! S magában véve az, hogy jól megy a színház, csak örvendetes jelenség volna. De szomorú dolog, hogy nem mint magyar közművelődési intézmény halad előre, hanem csak úgy megy jól, mint üzlet. A közönség is már megszokta, hogy nem önkénytelenül is tanulni, nem élettapasztalatot szerezni és nem nemzeti lelkesedést érezni megy a színházba, hanem csak azért, hogy ott mulasson. Csak mulató hely lett a színház s még a mulásban is elvesztette nemzeti tartalmát.

Ha az igazgató drága pénzzel is jó társulatot szervez, csak tartsa felszinen azokat a darabokat is, melyekből a magyar nemzeti élet lelkesítő és gyönyört adó ereje lüktet: a közönség színházlátogatásával honorálni fogja hazafias munkásságát minden bizonynyal annyira, hogy a miniszteri fizetéssel felérő jövedelem helyett legalább főispáni vagy államtitkári fizetést jövedelemképpen az aradi színigazgató is zsebre tehet.

Arad városa pedig megérdemli a színigazgatójától azt, hogy főispáni vagy államtitkári fizetéssel felérő tiszta jövedelemmel megelégedve, a színházat a közművelődés egyik hathatós tényezőjének tekintse, s azt a szerint vezesse.

Bedő Árpád dr.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 11.

Az ülés előtt kedves jelenet játszódott le a folyosón. Tudvalevő, hogy *Olay* Lajos a Kossuthpárt tegnapi értekezletén azt indítványozta, mondják ki, hogy a pártbűség ellen vét az a függetlenségi képviselő, aki a kormánynak bármely tagjával a pár megbízása nélkül szóba áll.

— Mariska dallamot költött a szöveghez, — mondja József főherceg Ormosnak — s leírva átadta nekem. Éppen akkor elutazni készültem Fiuméből s a nagy sietségben elvesztett a kézirat, amelyről azt hittem, hogy borítékba téve elküldöttem a nyomdának.

— Fenséges uram, a fenséges kisasszony saját kezeirásu kottái nálam vannak, — felelt Ormos.

Kiderül, hogy a nagy sietségben József főherceg tévedésből az Ormosnak szánt levélborítékba tette a Honvéd dal dallamának a kéziratát.

— Hiszen akkor se baj.
— Aradon majd bátor leszek a kéziratot fenségednek átadai.

S mikor József főherceg néhány nap mulva katonai szemlére ment: Ormos Pétert kíséretével együtt fölkereste lakásán, s egy negyedórát töltött e rendkívüli megtiszteltetéstől a könnyezésig meghatott öreg barátjánál.

Egyszer — az azóta oly szomorú hírűvé vált — ágyai erdőben József főherceg magafőzte ebéddel várta a vadászaton levő fiát: József Ágost főherceget: a „Józsi“-t. A kíséretnek is segitnie kellett, (e sorok írója burgonyát hámozott), s Péter bácsit „kinevezte“ a főherceg „kuktának.“ Péter bácsi csibukra gyujtott, s adomákat mondogatva, túrva szeretettel és örömmel a fenség incselkedő tréfáit, — kuktálkodott.

Most Péter bácsit is örökre elvitte körükből a halál. Nem gyorsvonattal vitte, még csak rendes személyvonattal sem, hanem a lassu „vincinális“-sal. Hiszen kilencven évet élt.

De nekünk még így is „gyorsan“ vitte el.

A folyosón *Tisza* István gróf kormányelnök *Komjáthy* Bélával került szembe. *Tisza* Komjáthy felé lépett. Komjáthy visszahökken. *Tisza* erre az *Olay* indítványára alluzióval felkiáltott:

— Persze igaz. Csak *kellő távolból!* — és sietve távozott.

Az ülésen egyébként a községi és körjegyzők fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták, a melyet általánosságban elfogadtak, s megkezdék annak részletes tárgyalását.

Az ülésről a következő tudósítást adjuk:

A képviselőház ülése május 11-én.

— Kezdeté 10 órakor. —

Elnök: Perczel Dezső.

Az elnök mindenki előtt kihirdette a bizottsági tagságokra tegnap megejtett választások eredményét. A bizottságok az ülés után alakulnak meg. Majd jelenti, hogy *Apponyi* Albert gróf és *Barta* Udön lemondott a horvát regnikoláris bizottsági tagságáról és azt, hogy tudomására jutott, hogy *Lengyel* Zoltán és *Zboray* Miklós képviselők mentelme megsértetett. A két esetet a Ház a mentelmi bizottsághoz utasítja

(Rákóczi hamval.)

Eszterházy Kálmán gróf jegyző az indítvány könyvet olvasta fel ezután. Az az indítvány volt benne előjegyezve, a mely a *Rákóczi* hamvai hazahozatásáért a királynak kifejezendő hálanyilatkozatot célozza. Az indítványt a pártok elnökei irták alá és megoklását a pénzügyi ülése napirendjére tűzte ki a Ház.

A közös ügyek tárgyalására hivatott országos bizottság képviselőházi 40 rendes és 10 pótagjának a megválasztása következett névszerint való szavazással.

Az eredmény kihirdetése a szavazatok megszámlálása utánra maradt.

(A községi jegyzők fizetésrendezése.)

A községi és körjegyzők, valamint a segédjegyzők illetményeinek szabályozásáról szóló törvényjavaslat tárgyalásába fogtak.

Nyerge László a közigazgatási bizottság elnöke ismertette a javaslatot. Történeti viszszapillantást vet a községi közigazgatási történetre és összehasonlítja a jegyzők eddigi helyzetét, azzal az anyagi helyzettel, a mit a mostani fizetésrendezés nyújt. Kedvezőbb anyagi helyzetbe jutnak most és sorsuk jobbá válik. Kéri a javaslat elfogadását.

Sághy Gyula beszélt elsőnek a javaslatához. A részleteknél majd indítványt tesz a hiányok betöltésére. Egyik módosítása arról szól majd, hogy a községben a pótagó csak bizonyos időben folyik be, a jegyző a fizetését ezért rendetlenül kapja, holott gondoskodni kell, hogy csekély fizetését pontosan havi részletekben kapja. — Indítványozni fogja, hogy a jegyzőt ne a község, hanem az állam fizesse. Másik indítványa, hogy a korpóték száz koronáról kétszázra emeltessék, harmadik módosítása, hogy az államsegély beszámoltassék a nyugdíjigénybe, továbbá, hogy a megyei szolgálatba töltött idő is beszámoltassék a korpótékba. A javaslatot elfogadja.

Hellebronth Géza a következő szónok. A törvényjavaslatot bírálta, majd határozati javaslatot adott be, hogy a pénzügyminiszter még ez évben terjessze be az adóreformjavaslatot.

Darányi Ferenc, miként az előtte szólók, elfogadja a törvényjavaslatot, sőt a papok és tanítók sorsának javítását ajánlja figyelmébe a kormánynak.

Haydin Imre arra kéri a kormányt, hogy a törvény életbeléptetésekor gondoskodjék arról, miszerint minden körjegyző mellé segédjegyző kerüljön. Egyébként a javaslatot elfogadja.

Elnök ezután a vitát bezárta.

(A miniszterelnök.)

Tisza István gróf miniszterelnök az elhangzott beszédekre reflektál. A fölhozott javaslatok megvalósítását a közigazgatás reformja alkalmával szintén megvalósítandónak tartja. A jegyzői állás új szervezését, a szolgálati pragmatikát, a jegyzői nyugdíj rendezését szóló is kívánja, de a törvényjavaslatba foglalni nem lett

Másnap azonban megered az annyira óhajtott istenáldás.

Éppen vándorló színésztársaság időzött Kiszén, mely a főherceg tiszteletére „diszeldást“-t hirdetett, s egy kacskaringósan írott disz naplót elküldött a fenségnek. A színpadon nagyon kacagott a mi magyar főhercegünk. Ugyanis ezt hirdette előadásul: „Egy magyar huszárkapitány Bécsben.“ S lent: „Történelm Párisban.“

— „Kettős világitás?“ kérdi a fenség.

Ormos humorizál:

— A „kettős világitás“ úgy értendő, fenséges uram, hogy máskor csak egy szál gyertya ég a színpadon, de fenséged tiszteletére most két szál gyertya fog égni.

József főherceg mindig végig tekintti óriási minta-uralfát, s e „szemlékörutja“ alkalmával az „adjutánsa“ mindig Péter bácsi volt. Az első fogatban mindig József főherceg foglalt helyet Ormos Péterrel.

Pünkösdi ünnep van, s délután a község nagy korcsmájának közelében, fák árnyékában táncol a nép. József főherceg kísértél ide a kíséretével, s a mulatozók közé vegyül biztatólag. Péter bácsi a női nem iránti rokonszenvét itt se bírja megtagadni: a kastélyban teletömte a zsebeit színes selyempapirosba göngyölt cukorkákkal, s ezeket most a táncoló szépek között szétosztogatja.

Mikor *Komócsy* József, a kedves emlékü immár elhunyt költő „Honvéd“-dalt irt, ennek a szövegét Ormos elküldötte volt József főhercegnek, s a fenség átadta szép zenei tehetségű leányának: *Mária Dorottya* főhercgnőnek, hogy komponáljon hozzá dallamot.

voina helyes. A mi azt illeti, hogy minden jegyző mellett kvalifikált segédjegyző legyen, ezt a kérdést a külön anyakönyvvezetől állások megszüntetésével elérhetőnek tartja. A *jegyzői magánmunkálatokra* nézve az a meggyőződése, hogy a jegyzői magánmunkálatokra a népek feltétlen szüksége van, leszámítva egyes, főlőssleges kinövéseket, a melyeket orvosolni lehet. A jegyzői magánmunkálatok intézményét tehát a közigazgatás végleges rendezésekor is *fenn fogja tartani*.

A törvényjavaslatot elfogadásra ajánlja.

A Ház a javaslatot *általánosságban elfogadta* és Hellebronth határozati javaslatát elvetette.

(A részletes tárgyalás.)

A részletes tárgyalás során Hellebronth a segédjegyzők számára is lakáspénzt kíván és erre nézve módosítást ajánl. Tisza István gróf miniszterelnök nem fogadja ezt, mert új teherrel járna.

Sághy Gyula 200 korona lakpénzt hoz javaslatba a segédjegyzőknek.

A Ház a szakaszt eredeti alakjában, a módosítások elvetésével fogadta el.

Elnök a vita folytatását a pénteki ülésre halasztotta.

Az ülés végén Molnár János apát a Rábaszabályozás ügyében interpellált. Az interpellációt kiadták a földmívelési miniszternek, s ezzel az ülés véget ért.

A király imádkozik.

(Kép a budai vártemplomból.)

Budapest, május 11.

Május ünnepl reggel van. Aki „ur”, az ilyenkor még pihen s talán csak éppen egyet fordul, hogy tovább álmodja az éjszakába nyúló mulatozást, folytassa az érdekes kártyajátszmat. S ha vannak is vallásos hajlamai, ihletetebb lelki vágyai a földi szórakozások közül rövid időre való Istenhez száláshoz: erre legalkalmasabb és — legelegánsabb a déli mise.

A legelső magyar ember azonban „szolga.” Az Ur legelső szolgája. O nem mulatságokról álmodik, hanem kötelességeiről, tehát korán kel. Mikor a házak kapuit még csak nyitogatni kezdik: már fön van s mikor az „urak” egyet fordulnak, hogy tovább szójék állmaikat, ő már teljes díszben az Isten házában térdel és imádkozik. De úgy is illik: aki Istennek legelső földi szolgája, az beszéljen legelőször Istennel!

A budavári *Szent-István-kápolna* gyönyörű oltára előtt reggel nyolc órára kigyulladnak a lángok. Egyszerű ájtatos emberek, nagyobbrészt nők, csöndesen, áhitatosan vonulnak a padokba. Oh, volna hely még elég, de esős az idő és még korai is s talán kevesen is tudnak róla, hogy a magyarok királya ilyenkor igénytelenül, minden kíséret nélkül megjelen az Ur színe előtt.

Az oltár mellett balról, emeletnyi magasságban, a kápolnával egybeépült királyi lakból ötszárnyu nagy ablak nyílik ebbe az áhitatot keltő remekül restaurált régi „Zsigmond-kápolnába”, melynek mostani elnevezése helyesebb, hiszen az oltár mögött őrzik a „dicsőséges szent jobbkezet.” A fent félkör alakú ablak felett középen aranyozott korona jelzi, hogy ez az uralkodónak a helye.

A középső nyitott ablakszárnyánál megjelen I. Ferenc József alakja. „Az én felséges királyom!” ahogy Jókai a halálos ágyán mondta. Jóságteljes arca rózsás, gyér hajzata, sűrű bajusza, „császár szakálla”: fehér, mint a szűz hó. Aranygalléros, aranyzinóros kék dolmány van rajta, mely dallásan feszül karesu természetéhez, a mellén néhány rendjel. Fehér kezelője kissé kilátszik a dolmány ujjai alól. Az első hadur a „legfőbb hadur” előtt kifogástalanul jelent meg.

Régi fekete kötésű imakönyvet tesz maga elé, mely bizonyára a felséges urral öregedett meg vagy talán még régebbi ereklje valakitől, akit nagyon szerethetett, aki őt nagyon szerette.

A csöndes misét *Kanter* apátplébános mondja s a királyi kápolna fehér császárszakállas sekrestyése fekete ruhában a minisztránna. Katonaviselt ember: a mellén vörös szallagon érdemkereszt.

A király leül, keresztet vet, két tenyerét keresztbe téve befödi homlokát, arcát és mély áhitatba borul. Az orgona hangja lágy dallamokat bug. Mély csönd. Csak a pap hangja hallatszik. S a király imádkozik. Elfödi az arcát, nem lát semmi földit, csak az Istent látja. Milyen megindító ez a kép: az imádkozó öreg király. Majd fölnyitja imakönyvét, csiptetőt illeszt szemé elé, s olvas. A régi imakönyvből, mely oly sokszor nyújtott neki vigasztalást. (Oly sokszor kellett nyujtania.)

Nincs a templomban, nincs szent István kápolnájában áhitatosabb lélek, mint ő. Ebben is a legelső. Becsukja a könyvet. Leteszi csiptetőjét. Egy pillanatra letekint a hívőkre s ismét elfödi arcát és imádkozik. S az orgona lágyan bug szinte tulvilági melódiákat, mintha azok szólalnának meg, akik már nincsenek az élők között.

A szertartás végével a plébános és öreg minisztránna az oltárlépcsőre oldalt letérdel, szemben a királlyal s hangosan mondja félig az „Üdvöz légy”-et.

— Üdvöz légy, Mária! . . . gyümölcse Jézus . . .

S a hívő közönség hangosan folytatja:

— Asszonyunk szűz Mária

Három „Üdvöz légy” után a pap még külön foháskodik s végül befejezi: Amen.

Fölláll és mélyen meghajtja magát a király előtt. A király fölegyenesedik, *magyarosan* vett keresztet s eltűnik. A plébános azonban még maradt, mert vagy tíz nő járul az oltár elé szent áldozásra. Egyszerű nők, igénytelen, emberek, de az Isten előtt egyenlők a királlyal.

Az aradi Maros-vám bérbeadása.

(Az utolsó árlejtés a hídépítés előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 11.

A városnak a vashid építése ügyében hozott határozata érdekessé teszi azt a hirdetést, a melyet az *aradi kir. pénzügyigazgatóság* tesz közzé az *arad-zsigmondházi* révtákelési jog bérletére nézve. Tudvalevő, hogy Arad városa a vashid építését e jog átengedése ellenében vállalta magára; s e miatt már a hirdetés intézkedéseket tartalmaz arra az esetre, ha a csolnak-átkelési jog másra szállna, vagy ha időközben Arad és Ujarad között állandó hid épülne. Ez esetben, természetesen, a vállalkozó és a kincstár közötti szerződés érvénye megszűnik.

A hirdetés, a mely előreláthatóan az utolsó lesz, a melyet a hídátkelési jogra nézve a kincstár kiad, így szól:

Az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság közhírré teszi, hogy *Arad* szab. kir. város és *Zsigmondháza* község közt a Maros folyón a közigazgatási hatóság által e célra megállapított, vagy jövőre megállapítandó helyen fentartott csolnak átkelés vámszedési jogának 1904. évi november hó 1 től 1907. évi október hó 31-ig terjedő három évre leendő haszonbérbe adása végett nála 1904. évi május hó 31 én délelőtt 10 órakor írásbeli zárt ajánlatok útján nyilvános árverés fog tartani. Egy évi haszonbér összeg 16577 kor. 77 fillér.

Bánatpénzül 1658 kor. készpénz vagy e helyett hason értékű óvadékképes értékpapir teendő le az aradi kir. adóhivatalnál és a letéti

nyugta az 1 kor. bélyeggel ellátandó írásbeli zárt ajánlatához csatolandó.

Az ajánlat az árverés napjának d. e. 10 órájáig az aradi kir. pénzügyigazgatóság főnökénél nyujtandó be, vagy hozzá küldendőbe posta útján s benne a megajánlott összeg betűkkel és számokkal tisztán kiirandó és világosan kifejezendő, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket jól ismeri s azoknak magát feltétlenül aláveti.

Határozottan kijelenti és kiköti bérbeadó, hogy ha a bérlet tartama alatt a vámszedési jog gyakorlása adás vétel, csere vagy bármi más címen más kézre szállna, vagy *törvényhozási, akár közigazgatási hatósági határozat folytán megszűnnék*, a reá vonatkozó szerződés a vámszedési jognak az új tulajdonosnak leendő átadása napjával illetve a megszüntető határozat jogerőre emelkedése napjától *megszűnik és bérlet a bérlet után befizetett haszonbér többlet visszafizetésen kívül semmiféle kárpótlásra nem számíthat és arra jogot nem formálhat.*

Ha a bérlet tartama *Arad és Zsigmondháza vagy Ujarad község között állandó hid létesítéséig*, azon naptól kezdve, melyen ezen új hid a közforgalomnak átadatik a *bérleti szerződés megszűnik*, de bérlet haszonbér leengedést vagy bárminemű kárpótlást sem ezen új hid felépítése okából, sem semminemű más indokból, sem a kincstártól, sem senki mástól nem igényelhet.

A korpótlékot megszavazták.

(A tisztviselők ügye a városi közgyűlésen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 11.

A város mai közgyűlése megszavazta a városi tisztviselők ötödéves korpótlékát. Ezt élénk, szinte szenvedelmes vita előzte meg, a melynek végzetével azonban maguk a kérelem ellen felszólalók közül is többen hozzájárultak a tisztviselők méltányos kéréséhez.

A tisztviselők kérelmét, a melyet már lapunkban ismertettünk, *Lócs* Rezső tanácsnok referálta, a pénzügyi bizottság azon javaslatával, a mely a kérelem teljesítését ajánlja. A tanács javaslat nélkül terjesztette a közgyűlés elé ezt az ügyet.

Steiner Jakab nagyon sajnálja, de nem járulhat hozzá a kérelemhez. Mikor a tisztviselőknek a lakbért megszavazták, akkor is azt mondták: majd a lakbér fölszabadul az adómentesség alól, s annak az adójából fedezik a lakbért. Az nem történt meg. Tessék, most megint a waggongyár adójával érvelnek. — Azért építenek mindent Aradon, hogy ha valamiből jövedelem van, azt mindjárt a tisztviselő urak kapják. (Derűlttség). Nem haragból, nem szűkkeblűségből, nem fukarságból, hanem a város érdekéből kénytelen megtagadni a kérelmet. Ha arról lenne szó, hogy az ő eszébe adja a korpótlékot, ő szívesen fizetné.

Az oszlopokat megrengető derűlttség tört ki erre:

— Lássuk!

— Guberálja ki!

— *Elfogadjuk!* Csak adja ide! — ilyen kiáltások hangzottak az általános kacagás közben, a melynek elcsöndesültével *Steiner* folytatta:

— *De nincs erről szó.* Nem akarja tovább fejtegetni a kérdést. A mint Arad városa elé valami ügy kerül: az mindjárt új kiadást jelent. És így megy folyton-folyton. Nem fogadja el a javaslatot.

Barabás Béla dr.: Bár a közhangulatból látja, hogy a törvényhatósági bizottság tagjainak többsége a kérelem teljesítése mellett van, ő nincs abban a helyzetben, hogy ezáltal azt megszavazhassa. A kérdés kellőképp előkészítve nincs. Nem tudja, milyen az a teher, a mely a kérelem teljesítése által a városra fog hárulni. (Közbekiáltások: Megmondták, hogy évi kilencezer korona!) Azt se tudja, hogy vajjon a

laktér összege után jár-e korpótlék és miután a laktér tíz százaléka a törzsfizetésnek, vajjon a korpótlék után fog-e számíttatni laktér. Azt indítványozza, hogy bizottság küldessék ki annak megvizsgálására, hogy a város minden egyes tisztviselőjét mikor és mennyi korpótlék illeti meg, és hogy meddig fog ez tartani. Már is hallott panaszokat, — nevéket nem akar említeni, mert nomina sunt odiosa, — hogy ezzel meg azzal a tisztviselővel méltánytalanság esett meg. Ezen kimutatás után állapíttassék meg, hogy mennyi kiadás fogja évenként terhelni a várost. (Zaj.)

Lócs Rezső tanácsos nem ellenezné, hogy a pénzügyi bizottság után még egy ad hoc bizottság tanulmányozza a kérdést, de azt, hogy kit minő és mely ideig tartó korpótlék fog illetni, nem lehet megállapítani, mert az minden pillanatban változhatik. Ha például most ez megállapíttatnék s a jövő havi közgyűlésen, a gáji alkaptányi hivatal betöltésénél egy egész előmeneteli turnus következne a rendőrségnél, — már nem érne semmit a mai számítás. A tanács igenis tett számításokat és megállapította, hogy a korpótlék 8850 koronával szaporítja a város kiadásait.

Műlek Lajos dr.: Egyenesen megy neki a kérdésnek. Arad város pénzügyi viszonyai olyanok, hogy a további szükségtelen megterhelést nem bírja el. Nem hatvannégy százalék ma a pótdó, hanem sokkal több a csatornázási, utadóval, betegápolási és egyéb adókkal. Ma-holnap már akkorára szűfölk az adót, hogy Aradon *mindenki virilista lesz*. Annak idején, amikor a tisztviselők fizetésrendezéséről s alakbérrel volt szó, ő a tisztviselők mellett volt, de most méltánytalannak tartja a kérelmet. Aradon tízezer koronával nagyobb a tisztviselők összifizetése, mint Nagyváradon, a mely velünk egy szinten áll. Utal a 16. pontra: „a rendőrkaptányi hivatal bünygyi osztályának személyszaporítása.” Ez is újabb kiadást jelent.

Elnök: Azt az állam fogja fizetni!

Vajda István dr.: Nem fogja fizetni!

Műlek Lajos dr.: Ha a főispán ur biztosítja, kétszerkettő-négyre, hogy az állam megadja, akkor én is másként szavazok. Kérem a városi tisztviselőket, hogy a város jól felfogott érdekében ez időszert ne kívánják a kérdés érdemleges elintézését. Ha elkövetkezik az idő, hogy a város terhei, ép a tisztviselői kar működése folytán, csökkeni fognak, akkor mi fogunk előállni a korpótlék megadásával. Adig azonban azt nem szavazhatja meg. (Zaj.)

Schwarz Jenő dr. azt fejtegeti, hogy a tisztviselőknél igenis jogos és méltányos a kérése. A magánvállalatok alkalmazottainak évről-évre emelik a fizetését (Közbeküldések: A haszonból!); itt is, igen, a város jövedelméből. A tisztviselői kar egész életét a városnak szenteli, méltányos, hogy hosszú működésükért anyagi kárpótlást kapjanak.

Szathmáry János: Steiner Jakabnak az az érve, hogy a tisztviselők megválasztásuk alkalmával tudták, hogy mennyi fizetést fognak kapni, nem állhat meg: mert minden pályára az előléptetés reményével lép az ember. Már pedig mindenütt a világon van előléptetés; de a városnál egy állásban levő tisztviselő, mindaddig míg más állásba nem jut, nem léphet elő. Hivatkozik arra, hogy 1896-ban, amikor szintén volt szó a fizetésrendezésről, azt mondták, hogy az általános tisztújítás előtt fognak abban dönteni. Akkor azonban egyszerűen megfeleledtek róla. Nem tudná a méltányosság érzésével összeegyeztetni, ha a tisztviselők kérelmét elutasítanák.

Urban Iván főispán a maga részéről szintén teljesítésre ajánlja a városi tisztviselők kérelmét. Hogy a tisztviselők helyzete javításra szo-

rul, azt bizonyára elismeri Barabás is, a ki a vasuti tisztviselők fizetésrendezési mozgalma érdekében automobilon sietett föl Pestre. A tisztviselők kérelmét két módosítással ajánlja elfogadásra. Az egyik, hogy csak az kapjon korpótlékot, aki legalább tíz év óta áll a város szolgálatában, a másik, hogy minden tisztviselő és alkalmazott, a ki nyugdíjra jogosult és lakbért élvez, részesüljön az ötödéves korpótlékban.

— Szavazzunk! — hangzott föl minden oldalról.

A főispán megkezdte a szavazást. Legelőször a Műlek Lajosnak feltétlen elutasító javaslatára szavaztak. A javaslat mellett mindössze *nyolcan* állottak fel.

Azután következett a Barabás halasztó indítványa. Az indítvány *mellett* szavazott 34, *ellen* 58.

Végre magát a tisztviselőknél kérelmét tárgyalta. A kérelem mellett felállott *Barabás* is és majdnem mind azok közül, a kik a halasztó indítvány mellett voltak. Összesen 90 *törvényhatósági bizottsági tag*. A többség tehát a korpótlékot, a mely 1905. január 1-én lép életbe, megszavazta.

IRODALOM ES MŰVESZET.

* **Italia Vitaliani** Aradon. Az olasz színművészet egyik újabb csillaga *Italia Vitaliani* május hó 19, 20. és 21-én az aradi nyári színpadon három legjobb szerepét, *Fedorát*, *Zarát* és *Stuart Mária*t fogja eljátszani. A művésznő aki most Carlo Duse színtársulatával európai körutat tesz, *Zilahy Gyula* színgazgató meghívására Aradra jön, hogy itt is bemutassa a modern színjátszás legújabb irányait. A művésznő és személyzete most a Városligeti Színpadon tartja meg hét estére terjedő vendégjátékát, roppant érdeklődés és nagy siker közepette Vitaliani istenáldotta tehetség; hangjának terjedelmes skálája, szaktudása, lélektani ismerettel hivatottá teszik őt a különböző női jellemek festésére. Kimagasló kvanitásain kívül érdekessé teszi őt az az arc és művészetéből hasonlóság, amely közeli rokonára, Eleonora Duserára emlékeztet. *Italia Vitaliani* társulatának másik jeles tagja: a férje, Carlo Duse. Talentumos jellemző színész, méltó partnere babérkoszorúzott hitvesének. Ő játssza a műsordarabok fő férfiszerepeit.

A Szucsú-Maglas pör a Kurián.

(A püspök temetése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 11.

Azoknak a sajtópöröknek, amelyeket az aradi románok több vezető embere indított *Maglas Manó* volt aradi, most temesvári román hírlapíró ellen és a melyekről annak idején sok szó volt, egyike ma a királyi kuria döntése alá került.

Goldis József püspök temetése után *Maglas* a temesvári *Controlá*-ban durva, heves támadást intézett dr. *Sucus* János aradi ügyvéd, a Mangra-párt egyik vezető embere ellen. Azt írta a püspök temetéséről szóló tudósításában, hogy *Sucus* János mint egyházmegyei ügyész a helyett, hogy mint a temetést rendező bizottság tagja, rendet teremtett volna, ő maga „garázdálkodott, lármázott, kiutasította jogtalanul az asszonyokat, s lármás száját csak akkor fogta be, midőn előkelő urak erre erőteljesen figyelmeztették.”

Sucus ezen kitétel miatt nyomtatvány útján való rágalmozás miatt panaszolta be *Maglas* szerkesztőt, akit a temesvári törvényszék *nyolc napi fogháza*ra ítélte, elutasítván a vádlott-

nak a valódiság bizonyítására vonatkozó előterjesztését is. A rágalmozást azzal indokolta a törvényszék, hogy *Sucus* cselekménye ha megfelelné a valóságnak, váilás elleni vétséget képezne.

A temesvári ítélőtábla helybenhagyta az ítéletet.

A kir. Kuria amint fővárosi tudósítónk táviratozza, ma tárgyalta az ügyet *Pais* Andor elnöklete alatt s *Vargha Ferenc* koronaügyész helyettes indítványára *megsemmisítette* az ítéletet s utasította a temesvári ítélőtáblát, hogy vizsgálja meg azt, vajjon a cikk közérdekből íratott és ezek után hozzon újabb ítéletet.

Szendrey — aradi színgazgató.

(A pályázat eldöntése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 11.

Szendrey Mihály kapta meg az aradi színházat: ez a mai nap eseménye. Már napok óta minden más kérdés elenyészett amellet a kérdés mellett, hogy ki lesz az új színgazgató. Utcán, kávéházakban állandóan erről a tárgyról beszéltek, izgatottan várva a közgyűlés napját, amelyen el fog dőlni a kérdések kérdése: *Szendrey-e*, vagy *Mariházy*? Mindketten erős párttal mentek bele a küzdelembe. Elkeseredett fogadások történtek arra nézve, hogy ki jön be elsőnek. Csak épen hogy totalizátort nem állítottak fel a városháza elé.

(A folyosón.)

Magának a közgyűlésnek is érdekes színeze volt. A városatyák majdnem valamennyien megjelentek; összevissza huszonkét városatyá hiányzott. A karzat telve kíváncsiakkal. Az izgatottság általános, mindenki türelmetlenül konstatálja, hogy a választás előtt a tárgysorozatban négy nagyfentosságu pont van. A padokon minden városatyá előtt négy szavazócédula fekszik; egy igen nagy, — a *Mariházy*: egy nagy: a *Kövessy*; egy kisebb: az *Odry* Lehelé és egy legkisebb: a *Szendrey* Mihályé. Rögton megindult a tréfálkozás:

— A cédulák nagysága szerint fognak bejönni!

— Dehogy! A *Szendrey*né azért a legkisebb, hogy a tömérdek szavazat elférjen a bizottság asztalán!

— Ohó! Hát ez titkos szavazás? Hiszen a cédulákról rögton meg lehet tudni, hogy ki mire szavaz!

Danque megindul a közgyűlés. Háromnegyed ötkor azonban már mindenki nagyon izgatott. Mit, tüzeirlaktanya! A színészlaktanya sorsa most a fő. Sokan már nem is bírják a nagyterem levegőjét, kimennek a folyosóra. Olyan most a közgyűlési terem előtti folyosó, mint a tisztelt Házé a hevesebb obstrukciós napokban. Városatyák, ujságírók, érdeklődők csoportokba verődve mérlegelik a pályázok esélyeit. Szivarfüst. Hangos vitatkozás. Közben pedig izgatottan csillapítják egymást:

— Csak ne idegeskedj! Mindjárt jön a szavazás!

— Ordögöt jön! Most az ötödéves korpótlékot tárgyalják!

Egyik ujságíró megfogják. Megkérdik tőle:

— Ki lesz direktor?

— *Szendrey* nem lesz.

— Miért?

— Mert ő már régóta az.

riasonló szomorú viccek járnak most. És egyre többen jönnek ki a folyosóra. Csak a lóvasut ügye képes pár pillanatra a közgyűlési

terembe csábitani a küntlevők egy részét. Mikor azonban ezt is letárgyalják, és áttérnek a városi pénzek elhelyezésének kérdésére, nagy hirtelen kiürül a terem. Csak egy pár város-
atya marad bent.

(A teremben.)

Bert meglehetősen lassúsággal folynak az ügyek. A mai közgyűlésen éppen a város legfontosabb ügyei kerültek szőnyegre: a lóvasut és a tüzerlaktanya. De tárgyalás közben is a szinidirektor választásról beszélnek. Nagy Sándor például a karzat egyik hallgatójával folytat élénk diskurzust, — persze csak jelekkel, felveszi a négy szavazócédulát, és incselkedve mutatja fel a karzatra, mintha kérdezné:

— No, — kire szavazzak?

A karzati ur, aki valamelyik jelöltnek a főkortese lehet, visszamatat egy nagy szavazócédulát. Vagy a Mariháziét, vagy a Kövessitét. Aztán a tárcájába nyul és Nagy Sándor felé lobogtat egy — százkoronást. Természetesen nagy derűtség keletkezik a szélsőbalon, ahonnan látni lehetett a jelenetet.

A padokban az utolsó pillanatig erősen folyt a kapacitálás. Ha nem volna indiskréció, hogy a titkos szavazás ellenére is eláruljuk: ki melyik igazgató mellett ütötte a vasat, akkor nem szorítkoznánk egyszerűen annak a konstatálására, hogy főleg *Edvi-Ilés László*, *Lukácsy Lajos*, no meg *Avarfy Ferenc* csináltak hangulatot. Sokan pedig azzal foglalkoztak, hogy a szavazólapokon kitörölték a nyomtatott szöveget és a maguk jelöltjének nevét írták rá. Így legalább nem lehet megismerni, hogy kire szavaz az ember. Lukácsy Lajos például mind a négy jelölt nevét ráírta egy cédulára és azt mutogatta, mikor kérdezték tőle, hogy ki az ő kiszemeltje.

Végre, fél hét óra felé rákerült a sor a választásra. A terembe hirtelen betódultak a folyosón levők. Egy pillanatra csend lett, mikor a tanács javaslatát, amelyben a beérkezés sorrendjében terjesztette be a pályázók kérvényeit, felolvasták.

(A közgyűlésben.)

Urbán Iván főispán tudatta a közgyűléssel, hogy a választás titkos szavazás útján, viszonylagos szótöbbséggel fog megtörténni. Előadta még azt is, hogy miután a pályázók között két olyan is van, akiknek igazgatói koncessziójuk nincsen, ennek folytán, ha ezek közül valamelyikre esik a törvényhatóság bizalma, az záros határidő alatt köteles a koncessziót bemutatni, nehogy a város elessék az új pályázat idejékorán való kiírásától, ha az illető esetleg nem kapna koncessziót. *Edvi-Ilés László* indítványára a határidőt a megválasztástól számított három hónapra tűzik ki.

Barabás Béla dr. azt indítványozza, hogy mondják ki, miszerint a megválasztáshoz *abszolút többség* kell. Ha ezt az első szavazásnál senki se nyerné el, akkor új szavazást kell tartani a két aránylag legtöbb szavazatot nyert jelölt között. (Nagy zaj.)

Rosenberg Miksa dr.: A szervezeti szabályok előírják, mikor kell a szavazásnál abszolút többség. Ettől nem térhetünk el. Viszonylagos szótöbbséggel kell a választást megejteni.

Reicher Károly dr. tisztí főügyész nem lát nehézséget a *Barabás* indítványának elfogadásában, mert az nem ütközik szabályrendeletbe, sem törvénybe.

Mülek Lajos dr. nem tudja, hogy mért kell éppen az aradi szinigazgatónak annak a nagy embernek lenni, akit csak abszolút többséggel lehet választani, mikor polgármestert is lehet egyszerűvel. Nem fogadja el *Barabás* indítványát.

Miután a többség a *Barabás Béla* indítvá-

nyát elvetette, *Urbán Iván* főispán általános felszült figyelem közt tett egy pikáns izü megjegyzést.

— Hallotta — ugymond, — hogy róla olyan hírek vannak forgalomban, mintha ő valamelyik jelölt érdekében lépéseket tett volna. Tény, hogy nála mind a négy jelölt megjelent, hogy támogatását kérje, de ő mindegyiknek kijelentette, hogy az ügy fontossága miatt senki mellett nem foglal állást, és a választást teljesen a törvényhatóság bölcsességére bízta.

A zajos éljenzéssel fogadott beszéd után kiküldtek két szavazatszedő bizottságot. Az első, amely a közgyűlési teremben működött, így alakult meg. Elnök: *Péterffy Antal*, tagok *Domonkos Lajos* és *Rosenberg Miksa* dr., jegyző *Angel István* dr. A második bizottság elnöke *Deutsch Bernát*, tagjai *Fényes Kálmán* és *Lukácsy Lajos*, jegyzője *Vannay Gyula* lett. Ez a bizottság a polgármesteri hivatal elfogadó szobájában működött.

Az első bizottságnál az A betűtől az M betűig bezárólag szavaznak a bizottsági tagok, a másodikonál az M betűtől a Z-ig! — jelentette ki a főispán.

— A Z-ig — bezárólag! — igazítja ki zajos derűtség közt *Mülek*.

Az ülést a szavazás tartamára felfüggesztették. Az izgatottság ekkorra már a tetőpontra hágott.

(A szavazás.)

A szavazók körül nagy gyűrűben állottak a kíváncsiak. A folyosó mozgalmas képet nyújtott: Mindenki a szavazás eredményét leste. Bent többen nyílt lappal szavaztak, a folyosón pedig szájról-szájra járt a hír:

— Mariházi és Szendrey vezetnek!

Csakhamar többen kijöttek a második bizottságtól, amely ekkorra már bevégezte a munkáját.

— Szendreynek négy többsége van!

Most már csak az első bizottságtól függött minden. Egy perc sem telt és már ott is tudták az eredményt:

— Szendreynek huszonhat szavazata van, Mariházinak ugyanennyi! Tehát Szendrey lett a direktor!

Ekkorra már lefoglalták a telefont, amelyen sorra tudatták a kíváncsiakkal az eredményt. Az érdeklődés különben oly nagy volt a választás iránt, hogy még Budapestről is kérdezősködtek az eredmény felől. Mikor pedig a teremben megszólalt a csengő, mindenki betódult a terembe.

(Az eredmény.)

Urbán Iván főispán általános figyelem között hirdette ki a szavazás eredményét.

Beadatott összesen *százhuszonkét* szavazat. Ebből

<i>Szendrey Mihályra</i>	53
<i>Mariházi Miklósrá</i>	49
<i>Odry Lehelre</i>	14
<i>Kövési Albertre</i>	6

szavazat esett. Eszerint a város törvényhatósági bizottsága 1905. virágvasárnapjától számított három évre az aradi nemzeti színházat

Szendrey Mihálynak

adta bérbe.

A szavazatok a bizottságoknálgy osztottak meg:

Az elsőnél: Szendreyre 26, Mariházira 26, Odryra 3, Kövesire 3, a másodikonál Szendreyre 27, Mariházi-

ra 23, Odryra 11, Kövesire 3 szavazat esett.

Az eredmény egyrészt nagy lelkesedést, másrészt lehangoltságot keltett. Nehányan, a kik nyíltan Mariházi mellett voltak, arról beszéltek, hogy megfelelőbbik a határozatot.

(Az új direktor.)

Szendrey Mihály megválasztása mindenestre szerencsés választásnak mondható. Aradon mindenki tudja, hogy mily ügyesen vezette ő a Leszkay-regime utolsó éveiben a színházat; az az igazgatói működés pedig, a mit azóta kifejtett, sok elismerést szerzett neki. Anynyi bizonyos, hogy rutinosa, ügyes szinigazgatót találtunk benne, a ki alaposan ismeri az aradi közönség igényeit és aki ambiciózus, fáradhatatlan ember létére képes lesz a mi elképzeltetett közönségünket teljes megalégedésre kielégíteni.

Az a csekély szókülönbség, amelylyel Mariházi a direktorságtól elesett, azt mutatja, hogy Mariházi három esztendő aradi szinészpályája alatt tökéletesen megnyerte a közönség kegyét. Hogy a választás nem reá esett, az főleg annak tulajdonítható, hogy sokan attól féltek, hogy a ki még nem viselt direktorságot, az kísérletezésre használná fel a színházat. Az az elégtétele azonban megmarad a mi kedvelt szinészünknek, hogy három esztendő alatt ilyen népszerűsége szert tenni, az már magában is felér egy diadallal.

Kereskedők az iparpártolásért.

(Értekezlet az Aradi Kereskedők körében.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 11.

Népes, érdekes lefolyású értekezlet tartott az *Aradi Kereskedők Köre* kedden este az iparpártolás ügyében. Az értekezlet főként a kereskedők szempontjából volt hivatva megállapítani azokat az elhárítható akadályokat, a melyek az iparpártolásnak sok helyütt még újat állják.

Tedeschi Viktor a kör elnöke nyitotta meg az értekezletet, melegen üdvözölve a gurahonci kaszinónak az értekezleten megjelent képviselőjét, *Bleier Ármint*, valamint a körnek megjelent tagjait.

Ezután fölolvasták a gurahonci kaszinó átiratát, valamint az aradi Kossuth-asztaltársaságnak az aradi egyesületekhez intézett, közös értekezlet tartását célzó levelét.

Faragó Rezső, a körnek ügyvezető-titkára fejtette ki ezután hosszabb előadás keretében a kereskedők helyzetét az iparpártolással szemben. Elsőben azokról az akadályokról szólt, a melyek leküzdése a kereskedők erején felül van: hogy bizonyos cikkekben Magyarország gyáripára tagadhatatlanul hiányos; az ipar tökeszegény, s a külföldi iparos a hitelezésnél nagyobb előnyöket nyújthat a magyar kereskedőknek, a kiknek nagy része, miután ők is sokat kénytelenek hitelezni, arra rá is vannak utalva. Majd a közönség között még mindig uralkodó előítéleteket, bizalmatlanságot és közönyt említette föl, a mihez az járul, hogy sokan előkelelősködésből idegenkednek attól, hogy idehaza vegyenek valamit. Egy aradi kereskedő, aki az általa előállított cikkeknek gyártását is megkezdte, azt eleinte csak úgy tudta eladni, hogy mint külföldi gyármányt hozta forgalomba. A maga részéről helyesei a kör közgyűléséhez benyújtott indítványt, hogy a kör is állandó iparpártoló bizottságot küldjön ki, a mely a kereskedők iparpártolási programját kidolgozza és három, e körben részben már elhangzott eszmét vet föl. Az egyik, hogy Aradon, valamint a többi gőcpontokon a hazai iparcikkekkel állandó mintatárakat, mintakiállításokat rendezzenek, a melyek természetesen az újabb és újabb gyármányok mintáival ki egészítettetnének s a melyek révén a kereske-

dők és a közönség megtudná, hogy mily szükségletet fedezhetné a jó magyar gyártmányokból. Erre azért is szükség van, mert a magyar iparcsikkek egy részének nem áll annyira módjában az utaztatás, mint a külföldieknek és így most a hazai iparcikkek egy részéről még a kereskedők se szerezhetnek kellő tudomást. A másik, a melyről már egyes hazai szaklapokban szó is volt, hogy a kereskedők közötti nemes verseny fokozására állami kitüntetések alapításának oly kereshető számára, a kik a legsőbb eredményeket mutatják föl a hazai iparcikkek terjesztése és forgalomba hozatalánál; végül, hogy a kereskedelmi alkalmazottak ez akciónak minél hathatósabb támogatására ösztönöztesse.

Bleier Ármán a gurahonci kaszinó iparpártoló bizottságának elnöke szót ezután a tárgyhöz. Ismertette a maguk mozgalmát és annak máris szépen mutatkozó eredményét és megköszönte az aradi kereskedőknek, hogy az ő szerény kezdeményezésüket ily lelkesedéssel karolják föl. Majd azt hangoztatta, hogy nekik ez akcióval nem az a céljuk, hogy a kereskedőknek nehézségeket támasszanak, mert csak ott kívánják meg azoktól a hazai gyártmányok eladását, a hol azok a külföldiekkel versenyképesek. Nem osztja az előtte szólókat azt a nézetét, hogy a hazai gyártás, pl. a szövőipar annyira hízagos; de ha csakugyan még nem volna mindenben megfelelő ipartelepeink, az ily akciók nyomán fognak támadni.

Reinhardt Gyula kereskedelmi és iparkamarai alelnök, mint a kör tagja szól a tárgyhöz. A kereskedőknek tagadhatatlanul nehéz helyzetük van az iparpártolás akciójában: egy a közönség, mint az iparosok tőle várják az áldozatkészséget, az akadályok leküzdését, és ő bizony sokszor van oly helyzetben, hogy egyiknek, vagy a másiknak nem képes eleget tenni. A maga részéről szintén a hitelviszonyokban és a magyar ipar tökeszegységében látja az akadályokat. Hozzájárul az előterjesztett indítványokhoz csupán megjegyzi, hogy tudomása szerint az *Országos Iparegyesület* már eddig is szokott kitüntetések adni oly kereskedőknek, a kik a hazai iparcikkek terjesztésében érdemeket szereznek.

Weisz Sándor hosszabb, nagy figyelemmel hallgatott beszédben mondott el néhány részletet külföldi tapasztalataiból, a melyekből azt a meggyőződést merítette, hogy a belföldi iparosoknak sok helyütt szintén bizalmatlansággal kell küzdenie és szívós munkára van szükség, a míg az lassanként eloszlik. Meggyőződése, hogy az iparpártolási akcióban bármi történik, annak van hatása és egy kicsikével mindig javít a helyzeten. Azért örül a mostani akció fölért, a mikor úgy látja, három tényező: az ipar, a kereskedelem és a társadalom fog össze a hazai ipar érdekében. Helyesli az indítványt, különösen annak az állandó mintatárakra vonatkozó részét.

Schwartz Zsigmond, Gedeon János és mások kisebb felszólalásai után az értekezlet az előterjesztéseket elfogadta és megalakította a kör iparpártoló bizottságát, a mely még ki fog egészíttetni.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

London, május 11. A japánok fölfelé irányított ágyúkkal *szakadatlanul bombázzák Port-Arthurt*. Azt hiszik, hogy a japánok valami *csinnyel* készülnek Port-Arthurt bevenni.

Pétervár, május 11. Ide érkezett jelentések szerint több kínai városban proklamációkat terjesztenek, hogy a *kinaiak zászák le az orosz igát* és csatlakozzanak a japánokhoz.

Berlin, május 11. A *Vossische Zeitung* hamburgi távirata szerint a hamburg-amerikai gőzhajó társaság *Augusta Viktória* nevű gyorsgőzöt is eladták Oroszországnak. A gőzös ma elindult az Elbán lefelé, hogy holnap induljon Libanba. A *Prétória* postagőzösnek Oroszországtól való megvásárlását illetőleg a tárgyalások még folynak.

Szentpétervár, május 11. Az orosz vörös kereszt egyesület igazgatósági pénztárában óriási sikkasztást fedeztek fel. A főbűnöst, *Spedow tábornokot letartóztatták*. A tábornok az *özvegy cárnénak* legkedvesebb embere volt, úgy, hogy az özvegy cárné a botrány elkerülése végett saját pénztárából fedezte a hiányt, amely körülbelül *egy millió rubelre rug.* A sikkasztásban *egy herceg és egy grófné is részes.*

Tokio, május 11. Ide érkezett táviratok megerősítik azt a hírt, hogy tegnap a *Muo-Tuen-Link* hegyszorosban újabb nagy ütközet történt, amely az oroszok *borzasztó vereségével végződött.* Több orosz tábornok *holtan maradt a harcúterén.*

Tokio, május 11. A *Matin* pétervári tudósítója jelenti, hogy ott az a híresztelés terjedt el, hogy a Motien-szorosnál *ütközet folyt le Kuroki tábornok alatt.* Hír szerint az oroszok újból vereséget szenvedtek és veszteségeik súlyosak. Állítólag *Szaszulics tábornok is a holtak között van.*

Csifu, május 11. Ide érkezett hivatalos japán táviratok szerint az oroszok *Port-Arthurban levő hajóikat maguk elpusztították, nehogy azok az ellenség kezébe eszenek.*

Jókai végrendelete.

(Az özvegy — egyedül örökös.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 11.

A budapesti VII. kerületi járásbírószágon, Rónai Sándor dr. kir. albiró, aki a hagyatéki ügyeket intézi, ma délelőtt bontotta fel és hirdette ki Jókai Mór végrendeletét. A nagy költő egyetlenegy rövid végrendeletkezést hagyott hátra, amelyet 1903. február hó 20-án zárt borítékban adott át Gaszner Béla dr. budapesti kir. közjegyzőnek. A végrendelet kihirdetéséhez az özvegy képviselőben Pap József dr. ügyvéd jelent meg. Eljött azonkívül Gaszner Béla közjegyző, és mint érdeklődők: Tuba János és Révai Mór országgyűlési képviselők.

Néma csöndben, nyomott hangon atba szólt meg a közjegyző:

— Minthogy dr. Jókai Mór elhalálozott, a nálam 1903. évi február hó 20-án megőrzés végett, zárt borítékban, pecsét alatt elhelyezett végrendeletet ezennel kihirdetés végett átadom az illetékes VII. kerületi járásbírószágnak. Kérem a bíró urat és a felek képviselőit, győződjön meg róla személyesen, hogy a pecsét teljesen ép.

Dr. Rónai bíró átvette a végrendeletet és miután az érdekeltek mindannyian meggyőződtek róla, hogy a pecsétek érintetlenek, a bíró elővette zsebkését és azzal óvatosan felnyitotta a borítékot, amelyből egy négyrét összehajlott ív esett az asztalra. Az első pillanatra látható volt, hogy a végrendelet feltűnően rövid. Az ívnek csak egyik oldalát foglalta el a széles sorokban, könnyen olvasható betűkkel, sajátkezűleg írt végrendeletkezés, amely szó szerinti szövegben így szól:

Végrendeletem.

En alulírott dr. Jókai Mór mai napon a következő végrendeletet teszem.

Lelkemet istennek, poraimat az anyaföldnek ajánlva, teljesen ép elmével és testi jó egészségben, minden külső kényszerítés vagy befolyás nélkül vagyonomról eképen intézkedem elhunytom esetére:

Miután fogadott leányomat, Fesety Arpádné, Jókai Rózát az öt megillető köteles részen túl is már életemben kielégítettem, különben is részéről életemben sok keserűséget szenvedtem:

Annál fogva elhalálozásom esetére minden ingó és ingatlan vagyonom és várandó-

ságom öröklésére nézve általános és egyetlen örökösömmé szeretett feleségemet, Dr. Jókai Mórné szül. Gross Bellát *nevezem ki*

Ezen végrendeletemet sajátkezűleg írtam és aláírtam.

Kelt Budapesten, 1903. február 20-án.

Dr. Jókai Mór s. k.

A végrendeletre a kihirdetés után Rónai albiró a következő záradékot vezette rá:

Ezen végrendelet mai napon szabályszerűen kihirdettetett.

Budapest VII. ker. kir. járásbíró

Rónai s. k.

albiró.

Miután a megjelentek a végrendeletet tudomásul vették, Rónai albiró az iratot nyomban átvitte Schmor Gyula dr. táblai bírónak, mint a járásbírószágon vezetőjének.

Jókai vagyona ingatlanokból és ingóságokból áll. Az ingatlan a Svábhegyen levő nyaraló, amelynek fele a Jókai, fele nejének nevében áll. A Jókai ingatlan részén *tíz ezer forint* teher van bekebelezve Fesety Arpádné javára.

Maradt ezenkívül több életbiztosítási kötvény is. Sok éve ugyanis Jókai négy biztosító társulatnál *40,000 koronára biztosította magát.* A hagyatékban mintegy *negyven ezer korona* értékű különféle *értékpapír* is van; ezenkívül a hagyatékot képezi az az írói tiszteletdíj is, a melyet művel magyar kiadás után a *Révai testvérek* cég ötven évig köteles fizetni.

Jókainak írói munkássága és különféle intézeteknél viselt állásai után mintegy *negyven ezer korona évi jövedelme* van. Ebből azonban a hagyatékhoz csak az írói tiszteletdíjak csatlakoznak, mivel a többi jövedelmek a Jókai személyéhez voltak kötve, s így most megszűntek. Özvegye tehát a bel- és külföldi kiadások tiszteletdíjait fogja élvezni.

A hagyaték leltározását néhány nap múlva kezdi meg a budapesti hetedik kerületi előjáróság.

A város közgyűlése.

(A szinigazgató-választás előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 11.

Nagy eseményel voltak a mai közgyűlésnek. Elsőben: — a mi utolsónak maradt — a *szinigazgató-választás.* Azután: a *lóvasút ügye.* A *korpótlék*... Ezekről, mint a közgyűlés kiemelkedő részeiről külön tudósítást adunk.

Hanem ezenkívül is voltak érdekességei. Így a többek között ideges vitára adott alkalmat egy szép, hazafias indítvány, amelyet lelkes magyar szívből adott a közgyűlés elébe az öreg Simay István. Máskor az ilyen ünnepes manifesztációra ad alkalmat, de ma, a mikor a közgyűlés legelejétől fogva türelmetlenül várták a szinigazgató-választást, s az ilyen pillanatok nem alkalmasak hazafias fölhevülésekre.

(Részvétől kímélve.)

Napirend előtt az elnöklő Urbán Iván főispán szép szavakban emlékezett meg Jókai Mór haláláról.

— Mindnyájunk által ismert tény, hogy az ország egyik legjobb hazafia, legnagyobb írója és munkamejere, városunk díszpolgára meghalt. Sokkal gyengébbnek, sokkal csekélyebb tehetségűnek érzem magam, hogy mindazon érdemek felsorolásába fogjak, a melyek benne egyesítve voltak. Csupán annyit óhajtok kijelenteni, hogy a haza benne egyik legönzelemben fiát veszítette el. Azt indítványozom, hogy a közgyűlés legmélyebb részvétet jegyzőkönyvében örökítse meg, s erről jegyzőkönyvi kivonatban Jókai özvegyét értesítse.

A közgyűlés a főispán szavait fölállva hallgatta végig s indítványait egyhangulag elfogadta.

(A király és Rákóczi.)

Kádas Kálmán főjegyző olvasta föl ezután Simay István indítványát az iránt, hogy II. Rákóczi Ferenc hamvainak hazaszállításának elrendelése alkalmából 6 cs. és apostoli királyi felségéhez hálafeleletet intézzen a város. Mikor a följelentést olvasni kezdték, Edvi-Ilés László így kiáltott föl:

— Adjunk hódolatunknak felállással kifejezést!

Erre a törvényhatósági bizottság tagjai felállottak Barabás Béla dr.-t meg még néhány városatyát kivéve.

Simay István előszóval is megokolta indítványát. Ha a magyar haza történetének lapjait végignézzük, 1904. április 18-ika oly nap, a melyhez hasonlót hiába keresünk. Ez a nap volt, a mikor 6 császári és királyi felsége (Eljenzés) megbizta Tisza István miniszterelnököt, hogy Rákóczi hamvainak hazaszállításáért iránt az intézkedéseket tegye meg.

Erre erősen megindult a zsbongás, úgy, hogy Simay kérőre fogta a dolgot.

— Én öreg ember vagyok, engem minden megzavar; ezért hajlott koromra és gyengeségemre hivatkozom és kérem, hogy hallgassanak meg.

Majd így folytatta:

— Hogy ki volt II. Rákóczi Ferenc? Én nem tudom itt elmondani. Hanem egy másik nagy ember, Thaly Kálmán, sok füzetet írt róla. Olvassátok el. A király ezzel a kéziratával az elismerés koszoruját fonta Rákóczi homlokára, a nemzet lelkének kivánságát teljesítette. Azzal zárom fölszólásomat, amit Vörösmarty *A legelső magyar ember a király című költeményében*

— Nem az a címe, hanem: *Főti dal!* — kiáltották közbe.

Megújult zsvaj közben fogott be Simay az idézetbe, de minduntalan megzavarták. Végre megcsinálta:

— Lelje 6 Felsége az évek hosszú során át nemzete, népe boldogsága örömét, hír, szerencse koszorúzza 6 Felsége szent fejét.

Eljenzés, taps hangzott föl. *Mülek* Lajos dr. állott föl szólásra. A jobboldal, ahol azt hitték, hogy a javaslat ellen akar beszélni, eláll! — szavakkal fogadta.

— El van fogadva! *Üljön le!* — kiáltotta Edvi-Ilés László.

Az elnöklő főispán csengetett.

— A határozat nincs kimondva, tehát hozzá lehet szólni. De én azt hiszem, ilyen indítványt csakis egyhangulag lehet elfogadni.

Mülek Lajos dr.: Csodája, hogy a mikor 6 föl akar szólni, Edvi-Ilés László ur ezt a jogát kétségbe akarja vonni. A király . . .

— Eljen! — kiáltották közbe.

— Eljen, — én is azt mondom, — folytatja *Mülek*. A király évszázadok hibáját akarja expiálni, a mikor intézkedik, hogy Rákóczi hamvai hazaszállíttassanak. A mikor Simay István ezen indítványához hozzájárul, ezt abban a reményben teszi, hogy ugyanaz a sugallat, amely az uralkodóban ezt az elhatározást megérlette, azt is meg fogja érlelteni, hogy Rákóczi és Kossuth, valamint a 1848—49-iki honvédek érdemét törvénybe iktassák. (Helyeslés.)

Barabás Béla szükségesnek érzi, hogy megindokolja: mért nem állott föl, a mikor erre fölhívást történt. Amikor királyi kéziratot olvasnak föl, akkor föláll, így teszik az országgyűlésen. Ha azonban csupán egy törvényhatósági tagnak a királyra vonatkozó indítványáról van szó, fölszólásnak tartja a fölállást. Ilyen ügyekben szigorúan ragaszkodik a formához, mert a lojalitás tultengéséről tart. Ezért tartotta helytelennek, a mikor a törvényhatósági bizottság tagjai, Ilés László fölhívására fölállottak.

— Akkor állunk föl, a mikor akarunk! — kiáltotta Edvi-Ilés László.

Végül a közgyűlés Simay István indítványát egyhangulag elfogadta.

(A tüzérlaktanya helye.)

A tüzérlaktanya ügyére tértek át. Tudva levő, hogy a belügyminiszter nem hagyta jóvá a város azon határozatát, hogy a tüzérlaktanya a vásártérre kerüljön, mert a libás-dűlőben ki-

jelölt telket alkalmasabbnak tartja amannál. A városfejlesztő bizottság és a tanács ennél fogva azt ajánlották, hogy a kaszárnyát a libás-dűlőben telken építsék és hogy tegyék meg az intézkedéseket a szükséges telkek kisajátítása iránt. Miután pedig több ajánlat történt az iránt, hogy egyes vállalkozók a kincstártól nyereendő bér ellenében hajlandók a laktanyát fölépíteni, a tanács azt ajánlotta: mondja ki már most a közgyűlés, hogy ezekre nem reflektál, hanem a laktanyát maga építteti ki. Varjassy Lajos gazdasági tanácsnok, aki az ügyet referálta, hozzátette még, hogy a laktanya pécskai-uti homlokzata ne 250, hanem csak 216 folyóméter hosszúságu legyen.

Müller Károly: Az a meggyőződése, hogy amennyiben a katonai szemle még egyszer megtartható lenne, nincs rá eset, hogy meg ne győzhetnők a katonai hatóságot, hogy a tüzérlaktanya ne a libás dűlőre kerüljön. Egyáltalán nem áll az, hogy vagy oda kerül a tüzérlaktanya, vagy azt egyáltalán nem építik föl. Szívesen hozzájárulna azoknak a költségeknek megszavazásához, a melyekkel a miniszteri leiratban említett egészségi akadályokat el lehet hárítani, mert ezzel egy mellőzött városrész haladását segítené elő, azon városrészt, amelynek 6 törvényhatóságban egyik választott képviselője. Azért azt az indítványt teszi, hagyják függőben a határozatot, és irjanak át a katonai hatósághoz újabb szemle tartása iránt, s annak eredményét a jövő havi közgyűlés elé terjesszék.

Institoris Kálmán szívesen hozzájárul Müller Károly indítványához, mert maga is jobb szereti, ha a kisajátítás költségeinek mellőzésével lehetne a tüzérlaktanyát építeni. Hogy pedig az újabb katonai szemle akadályai elháríttassanak, mondja ki a város, hogy annak napidíjait és költségeit hajlandó a katonai kincstárnak megtéríteni.

A közgyűlés Müller Károly indítványát a polgármester módosításával, nagy többséggel elfogadta.

(A felsőbb leányiskola.)

Tudomásul vették a belügyminiszter leiratát, amelylyel jóváhagyta a város azon határozatát, hogy a felsőbb leányiskola részére épületet emel, oly kikötéssel, hogy az iskola igazgatósága az évi annuitást bér fejében a városnak megtéríti. A tanácsot utasították, hogy az ehhez szükséges *negyven ezer korona* kölcsön fölvétele iránt intézkedjék és az építésre az árlejtést tartsa meg.

(A város pénzének elhelyezése.)

Mielőtt még a szinigazgató választásra tértek volna át, Urbán Iván azt proponálta, hogy még azelőtt a tárgysorozat három fontos pontját tárgyalják le, mert a szinigazgató választás után, az 6 meggyőződése szerint, a legtöbb városatyá . . .

— Elszalad! — kiáltja közbe valaki.

— Igen, elszalad. Illetve eltávozik, — javítja ki magát a főispán.

Az indítványt azonban nagy lármával fogadták. Csupa ellentmondás hallatszott. Nagy nehezen annyit mégis ki lehetett vinni, hogy a városi pénzek elhelyezésének kérdését, amely még a múlt közgyűléstől maradt a maire, le-tárgyalják.

A tanács azt javasolja, hogy a régi pénzintézeteken kívül, amelyekben a városi pénzek el voltak helyezve, az idén a *Viktóriába* is helyezzenek el városi pénzeket. Miután az ügyviteli szabályzat előírja, hogy e tárgy névszerinti szavazással döntendő el, megkezdtek a nevek felolvasását. Mivel pedig a városi pénzek elhelyezésének kérdése anyagi felelősséggel is jár, a városatyák legnagyobb része tartózkodott a szavazástól. Legtöbben kimentek a folyosóra. Sokan általános nemmel szavaztak, jelezvén, hogy egyik intézetbe sem akarják el-

helyezni a város pénzét. Ezzel t. i. salválták magukat a felelősség alul.

A közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el 68 szavazattal 8 ellen.

Ezután a szinigazgató választást ejtették meg, amiről lapunk más helyén referálunk. Ennek lefolyása után a közgyűlés folytatását pénteken délután négy órára halasztották.

A közgyűlésen Urbán Iván főispán elnöklésével jelen voltak: Andrányi Károly, Avarffy Ferenc, Assael József, Berán Antal, Barabás Béla dr., Bing Ede, Bing Vilmos, Blaskovits Antal, Bogdán Virgil, Boros Vida, Bozsik György, Barcza István, Csák Cirják, Csécsi Imre, Deutsch Bernát, Domonkos Lajos, Dobiaschi József, Donn Constantin, Dobró Pál, Edelmüller József, Eles Armin, Fetter Géza, Fényes Dezső, Reicher Ferenc, Fényes Kálmán, Frint Lajos, Fritz József, Gaál Ferenc, Glück Károly, Gebhart István, Hegedüs László, Herzl Bernát, Heim Bertalan, Heitz Nándor, E. Ilés László, Issekutz László, Kabdebó János, Kneffel Lajos, Kohn S. N., Kotsis Lajos, Kell Lipót, Kristyórá János, Kronstein Vilmos, Kiss Ferenc, Korbuly József, Lengyel Manó, Lukácsy Lajos, Lusztig Armin, Schusztler Illés, Schwarz Jenő, Simay István, Magyar Ferenc, Mandl Vilmos, Mareck Samu, Maresch Gyula, Marschall Lajos, Mayer Miksa, Mihalik József, Müllig József, Mittner József, Mülek Lajos, Müller Gyula, Müller Károly, Maifei Géza, Nagy Sándor, Nagy Lajos, Nesnera Aladár, ifj. Neuman Adolf, Neuman Daniel, Odray Antal, Opre Péter, Ottenberg Tivadar, Péterffy Antal, Priegl István, Probst Mihály, Tedeschi Viktor, Tenner Lajos, Tolnai János, Reinhardt Gyula, Reinhardt Kálmán, Remetey F. Károly, Révész Adolf, Rozsnyai József, Rozsnyai Kálmán, Rieger Imre, Ring Géza, Ring Lajos, Robitsek Agoston, Rosenberg Miksa, Rosenberg Sándor, Salacz Gyula, Schusztler Henrik, Tagányi István, Szabó Károly, Spitzer Ignác, Steiner Jakab, Steinhardt Mór, Szalay Antal, Szalay Károly, Szathmáry János, Solymos József, Szalai Arnold, Stauber József, Schartner Sándor, Schwartz Simon, Tisch Mór, Zikó János, Török Márton, Turay András, Vajda István, Varjassy Arpád, Vas Gusztáv, Vizer Lajos, Wadovszky Gusztáv, Walder Gyula, Wallfisch Armin, Weisz Dávid, Weisz Sándor, Winter Adolf, Steiner Vilmos, Tabakovits Emil; a városi tisztviselők közül: Institoris Kálmán, Lócs Rezső, Csiky Károly, Posgay Lajos dr., Daniel Kálmán, Angel István dr., Varjassy Lajos, Sarlot Domokos, Joó Béla, Urbányi Béla, Szondy Béla, Kádas Kálmán, Reicher Károly, Bund Henrik, Virágh Lajos, Vannay Gyula, Kilenyi János és Zachariás Géza.

Apponyi nem vonul vissza.

(Levél a Jászberényiekhez.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 11.

Annak révén, hogy Apponyi Albert gróf a képviselőház bizottságaiban viselt több bizottsági tagságokról leköszönt, híre terjedt, hogy Apponyi Albert gróf, a volt nemzeti párt vezére visszavonul a politikai szerepléstől. A hirt mindenki természetesen találta azon kudarcok után, melyek Apponyit legutóbbi szereplései alkalmával érték, s azon határozatlan, következetlen politika miatt, a melylyel a saját párthiveinek elégedetlenségét is maga ellen zuditotta.

Apponyi azonban nem vonul vissza. O maga jelenti ezt ki, a választóihoz intézett levélben, a melyet ma közzétesz. A Jászberény város polgármesterének címzett levél így szól:

Igen tisztelt Polgármester ur!

Van szerencsém bejelenteni, hogy július első felében beszámolás céljából választóim körébe megjelenni óhajtok és kérem az erre legalkalmasabb napnak megállapítását, a közönség kívánsága szerint.

Hogy e kéréssel már most fordulok t. Polgármester urhoz és szíves közvetítésével választóimhoz, holott magánviszonyaim miatt

junius hava előtt beszámolómat meg nem tarthatom: arra a politikai élettől való visszavonulásonól terjesztett hírek indítanak. E hírekkel szemben kötelességemnek tartom, hogy első sorban a legilletékesebb tényezőt, azt a választó közönséget, a mely évtizedek viszontagságain át rendületlenül bizalmával tisztelt meg, világosítsam fel azok *alaptalan-ságáról*.

Míg erőm bírja és míg egészen világossá nem váit, hogy nemzetemnek többé semmi szolgálatot nem tehetek, a bizalmuk által reám ruházott és tőlem elvárt missziót el nem hagyhatom. Hogy ezt a missziót változatlan elvi álláspontomhoz híven, a változott viszonyok közt milyen módon akarom teljesíteni, arról beszámoló beszédem fogja a t. választó közönséget tájékoztatni.

Budapest, 1904. május 11-én.

Tisztelettel és hazafias üdvözléssel

Gróf Apponyi Albert.

Apponyi tehát nem vonul vissza. Magára vessen, ha később belátja, hogy milyen rosszul teszi. Hasztalan fujja meg mégegyszer a régóta pihentetett jászberényi kürtöt. Arra a hamis riadóra már nem támadnak fel az emberek.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az erzsébetvárosi Testvériség arghonvédeket segélyező asztaltársaság holnap d. u. 3 órakor rendkívüli értekezletet tart, melyre a tagokat a megjelenésre felkéri az elnökség.

Az elutasított lóvasut.

(A városi közgyűlés állásfoglalása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 11.

Olyan erős és kézzel fogható kosarat talán még nem kapott vállalat, mint a milyent ma kapott az aradi közuti vasutársaság, vagyis röviden a lóvasutársaság a város törvényhatóságától. A városi közgyűlés ma hatalmas szótöbbséggel leszavazta a tanácsnak azt a javaslatát, mely alkalmas lett volna arra, hogy az aradi villamos vasut már csaknem megoldás előtt levő ügyét hosszú időre eltemesse a bizottságok hosszú sorozatának mély és sötét pincéibe s hogy önkéntelenül is a lóvasutársaságnak azt az érdekét szolgálja, hogy minél később következék be a döntés. A lóvasutársaság ma olyan kegyetlen elutasítást kapott a város törvényhatóságától, mely teljesen arányban áll azzal a sok bosszantással, mit a város a társaságtól hét hosszú esztendő-kön keresztül elszenvedni kénytelen volt.

A mai közgyűlés e részének lefolyásáról az alábbi tudósítás számol be:

Varjassy Lajos helyettes polgármester bejelentte, hogy a közlekedési bizottság azt az előterjesztést teszi, miszerint az acsev., a lóvasutársaság és a hegyaljai motorostársaság képviselőit egy közös értekezletre hívja össze és ebbe a vegyes bizottságba a város a maga részéről is küldene ki tagokat és pedig Edvi-Ilés Lászlót, ifj. Newman Adolfot, Tabakovics Emilt és Tedeschi Viktort.

A mikor a bizottság javaslata elhangzott, a közgyűlésből sokan így kiáltottak föl:

— Halljuk Boros Vidát!

Boros Vida föl is állott. Azon kezdte, hogy azzal a feltűnő tényvel áll szemben a város, hogy a lóvasutársaság, mely már annyi keserűséget okozott a városnak, egy másik ajánlatot adott be. Nem akarja ennek a vállalatnak

az eljárását közelebbről jellemezni, nem akarja a két évi bujkálás részleteit előtárni, s csupán a tanács eljárására, az ügy elintézése módjára volna néhány megjegyzése. A legjobb uton vagyunk — ugymond — hogy ez az ügy újabb két évig elhúzódjék. Azon a vegyes ülésen, melyet a közlekedési bizottság egybehívni indítványoz, három indítvány kerül tárgyalás alá. Meg van győződve, hogy az a három társaság nem is akar közösen tárgyalni. Es ha majd az egyik társaság vonakodása miatt a vegyes bizottság össze nem ülhet, akkor majd a közlekedési bizottság jelentést fog tenni a közgyűlésnek, hogy a tárgyalás sikertelen maradt. Erre újból ki fogják adni az ügyet valami bizottságnak, szóval az egész ügy olyan utra kerül, amilyent a lóvasut szeretne.

Mindezeknél fogva először azt indítványozza, hogy a lóvasut kérelmét *utasítsa el a közgyűlés*, a másik kettőt pedig tűzze ki tárgyalásra. A második indítványa az, hogy az adhoc bizottság helyett adassék ki az ügy továbbra is az illetékes *közlekedési bizottságnak*. A harmadik indítványa, hogy mondja ki a közgyűlés, miszerint a *prejudiciális pört megindítja* úgy, mint a jogügyi bizottság azt indítványozta. Ha nem úgy teszünk, az a szerencsétlenség fog érni bennünket, hogy a város nem jut azon jóga-hoz, mely őt a hinárból egyedül kivezethetné. A józan logika is azt diktálja, hogy első sorban jogainak biztosítását keresse a város, a miért is ajánlja, hogy a prejudiciális pört, melyről csodálatosképp a javaslatban nem is történik említés, indítsa meg a közgyűlés. (Helyeslés.)

Schwarz Jenő dr. a tanács javaslatában nem lát előterjesztést a prejudiciális kereset megindítása iránt. Ezt nem szabad egyik közgyűléstől a másikra huzni. Határozza el a közgyűlés a kereset megindítását. Egyébként azonban a tanács javaslatához hozzájárul.

Varjassy Lajos csak abból a szempontból szólal fel, hogy mi vezette a közlekedési bizottságot akkor, mikor ezt az indítványt tette. Azt hitte a bizottság, hogy a három társaság oly határozatot fog létrehozni, hogy az a város közlekedési jövőjét alaposan körülvonja. Megjegyzi még, hogy nem három, hanem csak két társulat indítványáról van szó, a lóvasutéről és az arad-csanádi vasutéről. A hegyaljai motoros vasut ügye már elintézését nyert. A prejudiciális kereset megindítását ő is pártolja.

Urbán Iván főispán szerint csak feledékenységéből történhetett, hogy a prejudiciális kereset megindítása iránt előterjesztés nem tétett. Indítványozza, hogy a tanács javaslata Boros Vida indítványának a prejudiciális keresetre vonatkozó részével egészítettessék ki s így kerüljön tárgyalás alá.

Boros Vida fenntartja ezt, mint külön indítványt s erre külön szavazást kér. Egyébként, ami a tárgyalásokat illeti, úgy sejtí, hogy az Acsev. nem fog a tárgyaláson résztvenni.

Varjassy Lajos: Ha elutasítatják a lóvasut kérvénye, akkor felesleges a közlekedési bizottságnak kiadni.

Urbán Iván főispán ezután sorra felterjeszi az indítványokat. Először a tanács, illetve a közlekedési bizottság javaslatát, mely szerint hívassék össze a három társaság közös ülésre.

A tanács javaslata mellett 27, ellene 66 bizottsági tag szavazott s így a tanács javaslatát nagy szótöbbséggel *elvetették*.

Következett ezután Boros Vidának az az indítványa, hogy a lóvasutársaság avval a kérelmével, hogy villamos vasutra koncessziót kapjon, *utasítsassék el*. Az indítvány mellett 56, ellene 20 szavazat esett s így a lóvasut nagy többséggel *elutasították*. Érdekes, hogy az egész tanács az indítvány mellett szavazott.

Boros Vida ezután azt az indítványát, mely szerint az adhoc bizottság helyett a közlekedési bizottság bizassék meg a kérelmek tárgyalásával, *visszavonta*, mire a főispán szavazás alá bocsátotta Boros Vidának azt az indítványát, hogy a város indítsa meg a *prejudiciális* kereset megindítását. Az egész törvényhatóság felállt a szavazásnál s így ezt az indítványt *egyhangulag fogadta el a közgyűlés*.

MULATSÁGOK.

(=) A kis diákok majálisa. Ma délután tartották meg a csálai erdőben a kis diákok majálisát. Az apró-szentek temérdek nemzetiszínű lobogóval és egy rezes bandával felfegyverkezve vonultak ki a mulatság színhelyére. Legtöbben a papával és a mamával. Késő este hét óráig folyt odakünn a pompás mulatság, a melynek fénypontja természetesen az osonna volt. Hét órakor azután csöppet sem szabályszerű sorokban csoportosulva hazafelé indultak az apróságok, begyenesen és büszkén lépdelve a rezesbanda lélekemelő hangjai mellett. Közben még énekeltek is. Egy szó, mint száz: a mulatság kitűnően sikerült és a tanítóbácsik zajos éltetésével ért véget.

(=) Kerti ünnepély Soborsinban. Folyó évi junius hó 5-én vasárnap Soborsinban, az uradalmi díszkertben, a m. szt. korona orsz. vörös kereszt egylet soborsini fiokja javára, gróf Hunyady Károlyné és gróf Hunyady Károly fiok egyleti elnökök védnöksége alatt tombolával egybekötött nagy kerti ünnepély tartatik. Kezdeté délután fél 3 órakor. Este fél 9 órakor táncestély az arany szarvas szálló nagytermében. Belépti díj: személy-jegy 1 korona, család-jegy 2 korona.

Szendrey programja.

(Az új színháztervvel.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 11.

A város mai közgyűlésén megválasztott új színháztervvel lelkés szándékkal, szép tervekkel készül viszonzni azt a bizalmat, melyet a város képviselőtestülete helyezett belé, amikor anynyi rokonszenvenvel igazgatóvá választotta.

Szendrey Mihály jól ismeri az aradi közönséget, tudja óhaját, igényeit, s minden szándéka abban összpontosul, hogy ezt a közönséget jobban magához fűzze, mint az egykori gazdájának Leszkaynak sikerült, kivel szemben *Szendreynek* mindig megvolt az a jó tulajdonsága, hogy állandóan a közönség között mozgott s egy eleven kapcsolatot képezett publikum és színház között.

Szendrey Mihály színháztervének programját a következőkben körvonalozza:

Színházi programot minden város igényelhez mérten kell az igazgatónak adni. Így például Pozsony, Sopron, Plume jelenlegi állomásaimon Araddal éppen ellenkező programmal kell működni. Tekintve, hogy fent városok nemzetiségi érdek lévén, kizárólag énekes műsorral lehet célt érni, míg Aradon nagy súlyt fogok helyezni a *vígjátéki, drámai* személyzatra is; ismerve tapasztalásból az aradi közönség igényeit, tapasztaltam a múltban, hogy mikor elsőrendű vígjátéki erők voltak, egy időben egy-egy jó prózai darab 10 előadást is megért.

Teljes erőmből oda fogok hatni, hogy úgy a társulat, mint előadásaim minden igényt kielégítsenek, mert csak ez biztosíthatja szerintem az igazgató anyagi helyzetét is.

Az *operákra* nézve hiszem és jogom van remélni, hogy megnyerem a m. kir. opera igazgatóságától a jelenleg Pozsonyban érvényben levő előnyt, hogy midőn a m. kir.

opera pénteken előadást nem tart, egy-egy operára szerény feltételekkel egy-egy ensemb-lét bocsájt rendelkezésemre.

Nagy sulyt helyezek a *bérlők* jogos kívánságaira, hogy a műsor változatos legyen és egy és ugyanazon művet lehetőleg több ízben *bérlésben* ne adjam.

Programmom összességében ebben nyer kifejezést, a mit mint Leszkay művezetője is sikerrel követtem: *Osszhangot, megelégedést létre hozni közönség, színház és sajtó között.*

Szendrey Mihály.

HIREK.

Az aradi ipartestület a kormánynál.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 11.

Az utóbbi időben fokozott mértékben lábrakapott szocialista mozgalmak és izgatások eredményeképp ma egész Magyarországon olyanok a munkáviszonyok, hogy az iparosok megélhetését állandó veszéllyel fenyegeti a tömörkedés bértárc és sztrájk. A magyar munkások sztrájkra való hajlandóságát ma már a külföldi konkurrencia is kibaszálja. Különösen a nagy iparosokkal szemben, akiket nagyobb pályázatokkal úgy ütnek el, hogy felfogadott izgatásokat küldenek ki azoknak munkásai közé. Ezek az izgatások azután lehetetlen követelésekre és sztrájkra biztatják a munkásokat, ha a sztrájk kiüt, az iparos nem vállalkozhatik szállításokra.

Ilyen és ehhez hasonló okok vezették az aradi ipartestület előjáróságát is, a midőn az ipartestület elnöksége által a *sztrájk-törvény* megalkotása iránt benyújtott indítványt tárgyalás alá véve, azt egyhangulag *elfogadta*. Az indítvány lényege az, hogy egyelőre rendeleti uton, később pedig törvényhozásilag szabályoztassanak a béremelési és sztrájkmozgalmak, nehogy az iparosok és általában a munkaadók teljesen ki legyenek szolgáltatva a munkások kényének és nehogy sokszor jogosulatlan követeléseik teljesítésére lévén kényszerítve, ezáltal az anyagi tönk szélére vitessenek.

Az ipartestületnek hétfőn tartott előjárósági ülése egyhangulag magáévá tette az elnökség felfogását és elhatározta, hogy a titkár által nagy alaposítással és körültekintéssel elkészített memorandumot a kormányelnöknek és kereskedelmi miniszternek küldöttéül nyújtatja be. Egyben elhatározta azt is, hogy hason mozgalom indítására az összes hazai ipartestületeket felhívja. A küldöttéül tagjaival megválasztottak *Berán Antal* elnök, *Glück Károly* és *Weil Alajos* alelnökök, valamint *Kiss Ferenc* titkár. — Ugyane küldöttéül abban is eljár ezáltal, hogy az ipartestületi vigadónak szeptember hónapban történendő ünnepélyes megnyitására vendégül meghívja a kereskedelmi minisztert, gróf *Zichy Jenőt*, az országos iparegyesület elnökét, *Gelléri Mór kir. tanácsost*, az országos iparegyesület igazgatóját, *Thék Endrét* és dr. *Andor Edre* miniszteri titkárt.

— **Áldozó csütörtök.** A keresztény világnak holnap ünnepe lesz: áldozó csütörtök, mely a nevében hordja azt a vallásos gyakorlatot, mely e nap jelentőségét megadja. A protestáns egyházakban e napra van kitűzve a konfirmáció, mely a serdültebb gyermekek első áldozásával jár. Itt kijelentést tesznek, hogy ez alkalommal léptek öntudatosan vallásuk kötelekébe. A minoriták templomában a holnap ünnepélyes istentiszteletet *Osák Cirják dr. rendfőnök* tartja. Az ág. ev. templomban holnap d. e. 10 órakor 38 gyermeket fog konfirmálni *Frint Lajos* lel-

kész. A gyermekek nevében a fogadalmat *Lulács Mariska* mondja el.

— **Az udvar Budapesten.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: *József* főherceg ma reggel *Klotild* főhercegnővel és *Erzsébet* főhercegnővel Fiuméből ideérkezett. *Thurn-Taxis* herceg és neje a főhercegi család látogatására ma Budapestre érkeztek. Délután *udvari ebéd* volt, amelyen az összes Budapesti időző főhercegek és főhercegnők részt vettek. A király délután meglátogatta gróf *Andrássy Aladár* nét, a királ körülbelül egy negyedórát időzött.

— **Letics püspök Temesvárott.** Temesvárról táviratozzák: Ma tartotta bevonulását püspöki székhelyére *Letics György dr.* temesvári görög keleti szerb püspök. A püspök *B-gdanovics* Lucian helyettes püspökkel délután két órakor érkezett Temesvárra, ahol a város nevében *Tel biss* Károly polgármester üdvözölte. Az egyházközség üdvözlése után az összes harangok zúgása közt, bandérium által kísérve vonult az új püspök a székesegyházba, ahol első nagymiséjét celebrálta. A székesegyházban az összes lelkészek egyházi díszben fogadták. Ezután a püspök rezidenciájába vonult vissza, ahol az üdvözlő küldöttéüket fogadta. Ezeknek adott válaszában kijelentette a püspök, hogy mint magyar, a haza hű fia és az egyház hű szolgálója kíván lenni. Este a püspök tiszteletére táncvigalommal összekötött „Beszeda” volt a városi vigadóban, melyen a nagykikindai, nagybecskereki, csákovai, mehalai és a temesvári bel- és gyárvárosi szerb daltársulatok működtek közre.

— **Aradiak az udvari bálon.** A budai várpalotában csütörtökön tartott udvari bálon az aradi főrendek és orsz. képviselők közül a következők voltak jelen: *Bohus Zsigmond br.* és *Wenckheim Frigyes* gróf valóságos belső titkos tanácsosok, *Bánhidv Antal br.* *Hámori László*, *Nemess Zsigmond*, *Szombathy György*, *Vancsó Gyula* és *Zselénski Rbert* gróf orsz. képviselők.

— **A király adománya.** A hivatalos lap mai száma közli: Ó császári és apostoli királyi Felsége a *vojvogyeni* gör. kelet. román egyházközségnek, templom építési célra legfelső magánpénztárából 200 korona segélyt méltóztatott legkegyelmesebben adományozni.

— **Telefon Budapest és Belgrád között.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a *székesfőváros és Belgrád* között létesítendő telefonösszeköttetésre vonatkozó tárgyalásokat ma befejezték. Eszerint a telefonvonal felállítására már csak rövid idő kérdése.

— **A kolozsvári üzletvezető nyugdíjazása.** Kolozsvárról jelentik: Vasuti körökben az a hír van elterjedve, hogy az itteni államvasuti üzletvezetőt *Sandit* nyugdíjazták. Sandi fötterjesztést tett az igazgatóságna, hogy azok ellen a vasutasok ellen, a kik a sztrájkban résztvettek, szüntessék meg az eljárást. Erre az volt a felelet, hogy az igazgatóság elküldte Budapestre *Járay* helyettes-üzletvezetőt, a ki már el is foglalta Sandi állását.

— **Az aradi kőművessztrájk.** Az aradi kőművessztrájk teljes csendben folyik tovább. A sztrájkolók el vannak szánva, hogy mindaddig, amíg követeléseiket nem teljesítik, nem állnak munkába. A legtöbb helyt most is szünetel az építkezés, több munkaadó azonban napszamosokkal és tanoncokkal, valamint a sztrájkhoz nem csatlakozó munkásokkal folytatja az építkezést. A sztrájktanján igen vig az élet. Ma délelőtt például több kőművessegédnek eszébe jutott, hogy célszerű volna egy kicsit csolnakázni. Kerítettek is valahonnét egy csolnokot, és vigan kiveztek a Marosra. Hogy, hogy nem, a csónak megbillent, és a sztrájkolók a

következő pillanatban egy önkénytelen fürdőgyönyöröit észlelték. Alig bírtak visszakapaszkodni a csónakba: kis hujja volt, hogy szerencsétlenség nem történt. Az evezésen kívül más sporttal is foglalkoznak a sztrájkolók, főleg a bakugrásban gyakorolják magukat, úgy hogy ha a sztrájk sokáig tart, valóságos mesterekké nőnek ebben a gyakorlatban. Azokat a kőműveseket, akik tegnap a *Kerekes Lajos-féle* Dameter-utcai építkezés munkásait sztrájkra akarták bírni s akik ellen emiatt megindították a kihágási eljárást, ma hallgatta ki *Zubor Andor* fogalmazó, aki az egész sztrájkot hatóságilag ellenőrzi. Tizennégy kőművessegédet és több tanut hallgatott ki. Itélethozatalra csak pénteken kerül a sor; nagyon valószínű, hogy az összes terheltet el fogják marasztalni.

— **Megszökött olasz miniszter.** *Bernből* táviratozzák: *Nasi* volt olasz miniszter, a ki a bünvádi eljárás elői megszökött, ide érkezett hírek szerint május 4-én gyalog jött át a svájci határon. *Mendrisio* állomáson egy *Tolentino* nápolyi kereskedőnek írta be magát egy vendégülbe. Május 5-én vonaton tovább utazott.

— **Magyar orvosnövendék öngyilkossága Bécsben.** Bécsből jelentik, hogy *Strauss Imre* budapesti orvosnövendék ma délután ott mellbelötte magát és meghalt. Tettének oka ismeretlen.

— **Egy képviselő a zágrábi egyetemnek.** *Zágrábból* jelentik, hogy *Brestyenszky* képviselő egész vagyonát a zágrábi egyetemre hagyta, hogy abból szegény tanulók részére ösztöndíjakat alapítsanak.

— **A Visontay festőiskola tálata.** *Visontay* Kálmán, az aradi főgimnázium tanára a tanév elején művészeti tanfolyamot nyitott, melynek eredményét a *Weitzer János-utcai* polgári iskola dísztermében pünkösdi napján mutatja be a közönségnek. Azok a remények, melyek annak idején ezen intézményhez fűződtek, beigazolódtak. *Visontay* tanítóképességét szép eredmény igazolja: közel 3—400 rajz és kép fog a tárlaton szerepelni. Nem magas művészi dolgok ezek, de ha azt tekintjük, hogy mindezt olyan növendékek készítették, kiknek ez előtt még ecset sem volt kezükben, konstatálható, hogy *Visontay* nemcsak jól tanít, de lelket is tud önteni tanítványaiába. A megnyitás 21-én délelőtt 11 órakor lesz. Ez alkalmából *K. Lippich Elek* miniszteri tanácsos is Aradra szándékozik jönni.

— **A csanádmezei árvaszék.** Makóról írják: Csanád vármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta meg május havi rendes ülését *Meskó Sándor dr.* főispán elnöklésével. Az ülésnek az alispáni jelentéssel kapcsolatosan egy kiemelkedőbb ügye volt, az, amelyben a vármegyei árvaszékkel foglalkoztak.

Návay Lajos dr. alispán havi jelentésében elmondja, hogy a múlt évben több hivatalnál vizsgálatot tartott s többek között a vármegyei árvaszékénél is, ahol azt tapasztalta, hogy az ügykezelés még ma sem az új ügyviteli szabályzat szerint történik s ebből folyólag hiányos a nyilvántartás, a gyámoltaknak és a számadásra kötelezett gyámoknak a számadásai. Saját hatáskörében már intézkedett is, még pedig akképen, hogy rendeletet adott ki az új szabályzat pontjainak betartására. *Justh Gyula* kevés intézkedésnek tartja az utasítást. Egy hónap alatt jelentést kér arról, hogy volt-e valami haszna, hogy aztán más intézkedést tehessen a bizottság. *Décsa Sámuel dr.* tiszti főügyész kifejti, hogy a községek kirendelt gyámjai nem értenek a dologhoz. Egy 600 lakossal bíró községben például 100 korona a község évi tiszteletdíja, ezért pedig intelligens ember nem vállalkozik rá. Maguknak a községeknek is be kellene ezt látni s önkéntesen emelni ezt a tiszteletdíjat, hogy megfelelő érte-

mes embert kapjanak. *Justh Gyula* újabb fel-
szólalása után a bizottság helyeslőleg vette tu-
domásul az alispán intézkedését s egyben fel-
hívta, hogy három hónap múlva terjesszen a
bizottság elé jelentést a kiadott utasítás által
elért eredményről.

— **Táblabíró az államfogházban.** Legközelebb
érdekes lakója lesz a szegedi államfogháznak.
Issekutz József dr.; kolozsvári kir. táblai bíró vo-
nul be, akit a kolozsvári járásbíró párvialai
vélsége miatt négy napi államfogházra ítél.

— **Új gazdasági tudósító.** A m. kir. földmí-
velésügyi miniszter *Salkovszky Iván* pusztai livá-
dai lakost Arad vármegye *kisjendi* járására
nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Az élesdi sebesültek.** A bibarmegyei köz-
kórházban még öt élesdi sebesültet ápolnak
nagy gondossággal. Az öt közül egy valószínű-
leg be fogja fejezni földi pályafutását, a többi
négy felgyógyul. A sebesülteket harmadikszor
hallgatta ki a vegyes bizottság s a legutóbbi
kihallgatásnál három egyértelműleg az a vallo-
mást tette, hogy ők tudtak a véres nap előkés-
zítéséről. Legalább azt határozottan tudták,
hogy az oláh szociálisták felfegyverkezve men-
nek *Kossuth Ferenc* élesdi fogadtatására. A há-
rom sebesültnek azonban az az impressziója,
hogy abban az esetben, ha *Kossuth Ferenc*
megérkezett volna, nem történik veszedelem.
Mikor a kolompások látták, hogy *Kossuth Fe-
renc* nincs sehol, akkor kezdték a tömeget új-
ból lázítani.

— **Látjátok. — mondották — így csinálnak**

indult meg az attak s folyt le az a vérengzés,
amely a népgyűlések krónikájában eddig párat-
lanul áll.

— **Számgyakornoki kinevezés.** A m. kir.
pénzügyminiszter *Kiss Lajos* díjtalan m. kir.
adóhivatali gyakornokot ideiglenes minőségű
segélydíjas m. kir. pénzügyi számgyakornokká
nevezte ki a *makói* m. kir. pénzügyigazgatóság
mellé rendelt számvevőséghez.

— **Elítélt nemzetiségi izgató.** *Kolozsvárról*
jelentik: Ma tárgyalta az itteni törvényszék
Moldován Vazul Jenő sajtópörét, amelyben a
kir. ügyészség a *Foia Poporului* című lapban
megjelent cikkbe foglalt izgatás miatt emelt el-
lene vádat. Az esküdtsek bűnösnek monda-
ki. Moldovánt az izgatásban és négy havi állam-
fogházat, valamint 1000 korona pénzbüntetést
mért rá. Az elítélt semmisségi panaszt jelen-
tett be.

— **Tűzvizsgálat a király házában.** A király-
nak Budapesten a Ferenciek-terén levő palotá-
jában tudvalevőleg tegnapelőtt este gázrobba-
nás történt. A rendes helyszíni szemlét tegnap
tartották meg. A robbanás óriási rombolást vitt
végbe az öt teremről álló lakásban, a mely
Kriegler Miksa igazgató. A bizottság megála-
pította, hogy a gázrobbanás *Hegedüs István* inas
gondatlanságából keletkezett, a mennyiben azt
mondotta, hogy a gáz és villamos világítás ke-
zeléséhez ért. Az inaszobában is fel és le huz-
ható gázlámpák voltak, amelyeknek hüvelyeit
a gáz kiömlése ellen glicerinnel, illetőleg vízzel
keelt megöltöteni. A megtöltést az inas elfeledte
s így történt a baj is. Bár két nap óta érezte a
gáz szagát, a gázömlés után nem nézett, sőt
ágyba fekve pipára gyujtott. Eközben történt
meg a detonáció. A kárt megállapítani nem
lehetett, azt csak a bedől s megrepedt falak
helyreállításán tudhatni meg. A lakás biz-
tosítva nem volt s így az ott történt pusztulás
értéke sem tudható, de minden esetre tetemes
összeget tesz.

— **Agyonlőtt rabszökevény.** *Kecskemétről* táv-
iratozzák, hogy ma hajnalban *Neboda Pál* fe-
gyenc a fogház tetején keresztül megszökött.
Még a mai délutánt arra használta, hogy Föl-
egyházán valami apróbb betörést kövessen el.
A csendőrök éppen munka közben lepték meg,

és mikor menekülni akart, *lelőtték*. Egy go'lyó a
hasába, egy a combjába furódott. *Neboda* kü-
lőmben szökése előtt tizenöt esztendeig ült
fegyházban.

— **Molnárok Ünnepe a Maroson.** Mint min-
den évben, úgy ezidén is, a szokottnál disze-
sebben megtartják a vizimalmi molnárok véd-
szentjükké, *Nepomuki szent János* ünnepét. Vasár-
nap, azaz i. hó 15 én este 7 órakor a várba
vezető híd fölül kiindulól, fényesen kivilágított
hajók és csónakok, tűzijáték és zeneszó mel-
lett, usztatják védszentjükké szobrát a Maroson
lefelé, egészen a csálai erdőig.

— **Öngyilkos házaspár.** Fővárosi tudósítónk
távíratozza: A zöld koszoru szállóban *Kostyál*
Jenő budapesti magánhivatalnok és neje, *Hor-
vát Erzsébet* ma délután *megmérgezték magu-
kat*. Mindkettőt veszedelmes állapotban vitték
a kórházba. Elhatározásuk okát nem akar-
ták megmondani.

— **Házasságselelő vállalatok.** A budapesti
rendőri sajtóiroda jelenti: Több panasz és fel-
jelentés érkezik mostanában úgy a budapesti
rendőrségekhez, mint más külföldi rendőrsé-
gekhez az újabb nagyon elharapózott házasa-
gközvetítési intézetek szédelgése miatt. Hang-
zatos címekben vagyonos hölgyeket ajánlva,
levelezési utánjárás költségek címén a tapasztal-
atlan házassálandóktól kisebb-nagyobb össze-
geket csálnak ki, — az ajánlott hölgyek pedig
egyszerűen nincsenek és minden feldicsért ösz-
szeköttetésük is szintén koholmány és szédel-
gés. A német konzulátus most árt a rendőr-
séghez ilyen ügyben három berlini házassá-
közvetítő átirat szédelgését ismertetve. Ezek
"Reform", "Reel" és "Fortuna" irodák, mint a
magyarok Ausztriában és Magyarországon szedik új-
írághirdetések révén az áldozataikat. Több pa-
nasz érkezett be ellenük, úgy, hogy a rendőr-
ség ismételt figyelmzetteti a közönséget, hogy
a külföldi intézetek csábító ajánlatainak, me-
lyek mögött csak jól leplezett szédelgés rejtőzik,
ne üljen fel.

— **Felismert öngyilkos.** Budapestről írják:
E hónap 2-án a fővárosi Nádor-szállóiban —
mint akkor megirtuk — egy középkori férfi
aranylőtte magát. *Sarlay József* békéscsabai
kereskedőnek jelentette be magát. A nyomozás
során azonban kiderült, hogy az öngyilkos nem
Sarlay. Most a rendőrség megállapította, hogy
az öngyilkos *Székely (Uferbach) Gyula* 49 éves
üvegfestészeti vállalkozó, aki a Práter utca 16.
szám alatt lakott. Valószínűleg zilált anyagi
viszonyai kergették a halálba.

— **Bérmaajándékok legszökebb, legizlésebb**
és legolcsóbb árakon kaphatók óriási nagy választék-
ban *Weinberger Ferenc* jóhírű szolid ékszerészünknél
Andrássy tér, Központi szálló épület. Ugyanott egy
jó házból való fia, tanuló felvétetik.

— **Dijmentes fürdő prospectusok kaphatók**
Péstyén fürdő (téli és nyári kúra) Aradon:
G. Földes Kelemen gyógytárában, Deák Ferenc-
utca 11—12 sz.

— **Grallert I. és fia** jó hírnevű ékszerész és
óras ajánlja rengeteg vasaszték aranyneműek és
órákban bérmaajándékoknak, melyeket ez alkalommal
kivételes olcsó árakon árúsít.

— **Utolsó meghívó.** Lapunk mai számához
Török A. és Társa bankház Budapest, Teréz körút
46/d., hirdetménye van mellékelve. Felhívjuk rá az
olvasó szíves figyelmét.

— **A vasutasok sztrájkja** miatt, mint ismeret-
tes, nemcsak a közlekedési, hanem a kereskedelmi
forgalom is nagyon szenvedett. Hogy ezen meg-
akadt kereskedelmi forgalmat újra fellendítsük, el-
határoztuk az összes raktáron levő arany-, ezüst-,
ékszer- és chinaezüst tárgyakat meglepő olcsó árak
mellett eladásra bocsátani. Nász-, bérma- és min-
dennemű alkalmi ajándékokban rendkívül nagy vá-
laszték és igen olcsó árak mellett. *Farkas Streicher*
Különbejárati és ékszerüzetebe Tököltyér 1. Bejártat
a zálogházba *Lázár Vilmos* u.

— **Dalcsarnok.** Az Európa kávéház udvarán
épült színpadon *Kiséri* komikus daltársulata szóra-
koztatja a közönséget esténként. A daltársulat tagja
mindnyájan igyekeznek a legjobbat nyújtani. A mű-
sor tiszta magyarsága emeli ennek a daltársulatnak
az érdemét.

— **Cirkuszi előadások.** *Laforte* cirkusza teg-
napra hirdetett megnyitó előadását ma tartja meg.

A tegnapi megnyitó előadás elmaradásának oka a
cirkuszi szerezvények téves irányítása volt. Lapunk-
ban megjelent hirdetményére felhívjuk a figyelmet.
— **Parketta** tükörfényes lesz *Vojtek és Weisz-féle*
parkett-viasz használatától. 1 doboz 1 korona. 44

— **Pármái ibolya-szappan.** E név alatt
pár év óta egy kitűnő mosdószappan van forga-
lomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e
kedves, gyöngéd illattal eláttott szappanról még azt
tudjuk, hogy az arcot finomítja, üditi, ugyannyira,
hogy még a legérzékenyebb arcoké is nagy eredmé-
nnyel használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló
finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem
is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a köz-
önség nem szánalmas pártolás céljából, hanem sa-
ját érdekében fogja használni e kiváló magyar
gyártmányt. 1 drb. 80 fillér, 3 darab 2 korona 20
fillér. Készíti *Szabó Béla* pipereszappangyáros, Mis-
kon. Kapható Aradon, *Vojtek és Weisz* gyógyáru
kereskedésében és *Maresch Gyula* üzletében. 611

Bünpör a vasuti sztrájkból.

(Félmentett vasutasok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 11.

A miskolci törvényszék előtt érdekes bün-
pör főtárgyalása folyt le. A néhány hét előtt
véget ért vasuti sztrájk volt a pör anyaga, a
melyért az ügyészség több vasuti hivatalnokot,
mint izgatót vád alá helyezett. Az érdekes fő-
tárgyalásról a következőket táviratozzák:

A miskolci kir. törvényszék előtt tegnap
volt a főtárgyalás a vasuti sztrájkból folyólag
vád alá helyezett vasutasok ügyében. A vád-
lottak voltak *Papik Sándor* vasuti főellenőr,
Izel Béla irodatiszt, *Moravec* főkalauz és *Kállay*
János mozdonyvezető. A törvényszék *Ortvay*
Miksa kuriai bíró elnöklése alatt alakult meg.
A vádhatóságot *Bulyovszky Gusztáv* kir. ügyész
képviselte. A vádlottakat *Kovács József, dr.*
Frankfurter Sándor és *dr. Künz Jakab* ügyvé-
dek védték.

A tárgyalás 9 órakor kezdődött és este fél
7 órakor nyert befejezést.

A vádlottak, kiket egyenként hallgattak
ki, valamennyien tagadják bűnösségüket. Oket
— amint vallják, — a többi vasutas, a kik
április 20-án beszüntették a munkát, a belőlük
helyezett bizalomnál fogva vezetőjükké választó-
totta. A munka beszüntetésére avagy erő-
szakosságra senkit sem csábítottak, sőt a rend
fenntartása érdekében csillapítólag hatottak a
többi vasutasokra. Ezért kihágás vagy rendza-
varás nem fordult elő. Vallják továbbá, hogy
midőn április 23-án látták, hogy a vonatok
veszély nélkül közlekedhetnek, valamennyien
önként jelentkeztek *Görgey* üzletvezetőnél a
szolgálat teljesítésére. Ezután következett a ta-
nuk kihallgatása.

Első tanu *Görgey*, a miskolci üzletvezetőség
főnöke volt. Vallomásaiban azt mondta, hogy a
miskolci üzletvezetőségnek a legkésőbbben szün-
tették be és a legkorábban kezdték meg a
munkát. Az egész sztrájk lefolyása alatt rend-
zavarás, avagy erőszakosságok nem fordultak
elő. Elismeri azt is, hogy vádlottak nem izgat-
tak és a többi vasutasokat nem csábították a
munkabeszüntetésre. Sőt nem tartózkodik an-
nak a kijelentésétől, hogy a miskolci vasuta-
sok készen nyilatkoztak a munkálatok azon-
nali felvételére és a vonatoknak azonnali elin-
dítására, ha biztosítékot nyernek arra nézve,
hogy a többi idegen vasutasok nem támadják
meg őket. *Görgey* vallomásaiban azután kije-
lenti, hogy ezt a biztosítékot senki sem ad-
hatta, de elismeri, hogy az üzletvezetőség terü-
letén április 20-án, a mikor a központban a
sztrájk már a legnagyobb dimenziókat öltötte,
az üzletvezetőség területéről 38 vonat indult és
ezeknek legnagyobb része el is érte a végálló-
másokat. Következett *Spiegelhalter* fűtőházi fő-

== Intézetek, Gyárosok, Nagykereskedők figyelmébe! ==

Posner Károly Lajos és Fia

Első magyar vonalzó intézet, üzleti könyvek gyára, könyomda,
album-gyár és térképészeti müintézet

előkelő budapesti cég képviselőjét

Arad szabad királyi város

és Aradvármegye területére

átvette az:

Aradi Nyomda Részvény Társaság

A R A D,

József főherczeg-ut 22. sz.

Kérjük azon t. vevőket is, kik a fenti céggel eddig is összekötésben voltak, hogy szükség esetében forduljanak hozzánk!

Költségvetéssel, tervezetekkel díjmentesen
készséggel szolgálunk.

Telefon 151.

? Miért ?

nevezik

Gaedicke

bankházát a legnagyobb

szerencse-gyűjtődének ?

Mert ott a legtöbb főnyereményt fizették ki
 Mert ott a 602.000 kor. jutalmat
 Mert ott 3-szor a 400.000 „ főnyereményt
 Mert ott 3-szor a 100.000 „ „
 Mert ott 1-szer a 70.000 „ „
 Mert ott 4-szer a 60.000 „ „
 Mert ott 3-szor a 30.000 „ „
 Mert ott 5-ször a 25.000 „ „
 Mert ott 10-szer a 20.000 „ „

nyerték és —

Mert más gyűjtőde hasonló eredményt felmutatni nem tud.

A ki tehát főnyereményhez akar jutni, siessen a XIV-ik magyar kir. szab. osztályosorsjáték május 17. és 18-án megtartandó húzásához postautalványon vagy utánvét mellett

$\frac{1}{12}$ $\frac{1}{6}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{150}$ sorsjegyeket
 12.— 6.— 3.— 150 koronáért rendelni

Gaedicke A. bankházánál

Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtődéje

Budapest, Kossuth-Lajos-utca II. szám.

Postatakarékpénztári befizetési lapokkal az ösz-szegek postadíjmentes átutalhatása céljából kívánatra szívesen szolgálunk.

3459

Levágandó rendelőlevél.

GAEDICKE A. urnak

BUDAPEST.

Szíveskedjék csimemre I. osztályu eredeti Magy. kir. szab. osztályosorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

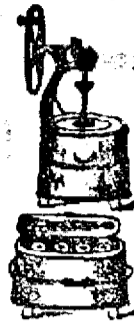
Az ellenérték: korona utánvételezendő postautalványon küldöm.

A nem kívánt módosítást fordítandó

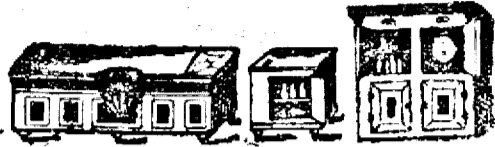
Pontos cím: Név
 Állás
 Lakhely
 Utolsó posta

Uj találmányu

Csász. és kir. szab. jégszekrény.

Gyár: Budapest, STILLER JÓZSEF-nél, ajánlja törvényesen védett és elismert legjobb szerkezetű, kitüntetéssel nyert hűtő-készülékeit sör, víz, vaj, nyers húshűtésre, ételhűtőket, házi szükségletre, fagyalt-készülékeket és fagyalt-reszervoárokat, bormérési berendezéseket és legújabb szerkezetű pezsgető-csapokat. Képes árjegyzékek fenti gyártmányokról, valamint a legújabb találmányu hűtő, ételhűtőkről, továbbá sörkímélő készülékekről (hűtött levegő nyomással) kívánatra ingyen. 3392

Stiller József

BUDAPEST.

Gyár és Iroda:

VII. Nagydófa-u. 22.
Wesselényi-u. sarok.

Telefon 419. szám.

Telefon 419. szám.

OLCSÓ

kávé, tea és rum

Árak:

1 kiló háztartási kávé	frt 1.20	1 kiló Aranyjáva igen fin. kávé	frt 2.—
1 „ Portorico kávé	„ 1.40	Külön - sen ajánlomnaponta frissen pörkölt kávéimat.	
1 „ Cuba apró szemű, igen finom kávé	„ 1.80	1 kiló Cuba legfin. vegyes kávé	„ 2.—
1 „ Cuba közepes szemű, igen finom kávé	„ 2.—	1 „ Gyöngy-kávé pörkölt legf.	„ 2.10
1 „ Cuba nagyszemű legfinomabb kávé.	„ 2.10	Nagy raktár a legjobb zamata rumokból. És fél liter családi rum igen jó	frt. 1.50
1 „ Gyöngy valódi Ceylon, legfinomabb kávé	„ 2.10	1 liter Demarara igen jó rum	„ 1.—
1 „ Gyöngy valódi Portorico kávé	„ 2.—	1 „ Cuba igen finom rum	„ 1.20
1 „ Mocca valódi arabiai legfinomabb kávé	„ 2.10	1 „ Jamaica nagyon jó rum	„ 1.60
1 „ Mocca valódi arabiai finom kávé	„ 2.—	1 „ Jamaica kit. zamatra rum	„ 2.60
1 „ Arany jáva legfinomabb nagyszemű kávé	„ 2.10	1 „ valódi ang. ananas rumhoz csomagolt a legjobb ízű teák-ból is.	„ 3.25
		Fél kiló Mandarin csász. kev. tea	frt 4.—
		„ „ legfin tea	„ 5.—
		„ „ háztartási igen fin. tea	„ 3.—
		„ „ háztartási finom tea	„ 2.50

Pontos és gyors kiszolgálás mellett kapható:

Tamasdán Kornél

fűszer-, csomagoló-, kávé-, rum- és tea-üzletében

Aradon, József főherceg-ut 12. szám.

Kézpénz fizetésnél 2% engedmény. — Vidéki megrendeléseknél csomagolás nem számítatik. 55

MINDEN HOLGYNEK

SZÜKSÉGES ARCZBORE MEGVÉDÉSÉRE A

FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem sejtés kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt, májfoltot, bőrrákát (mitesszer) és minden arcztisztatlanságot. Massázshoz használva eltünteti redőket, himlőhelyet stb.

Használja ezen készítmények valódiak, a melyek szívesen védjegyemmel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tévely ára 1 korona.

1075

Margit-csappan 70 fillér.

Margit poudert 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Fodor István, Vargha Antal, Boroajonán: Pintér Ferencz, Boros-Sebesen: Zangerl Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi Antal, Cs.-Pálóán: Nagy Albert, Csermón: Berkes Armin, Elekén: Uj. Pekker István, Földesákon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahoncon: Molnár István, Gyorokon: Masznik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevegesen: Schlögl Pál, Kun-ágóán: Fejes Lajos, Körtöcsön: Haakenberger László, Mogyorósegyháza: Kelecsányi Ferencz, Mező-Kovácskúria: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halma-gyón: Hanzócs Ádám, Nagy-Zerindén: Vály Géza, Ó-Pécskán: Kokasin János, Pankotán: Fosevitz Gusztáv, Pityarócon: Szabadcs József, Székudvaron: Promm D. Trángott, Sigmándon: Csiky Lukács, Soborszában: Károlyi Kálmán, Szemlakon: Hauszler Sándor, Tanczon: Kuntz János, és Uj-Aradon: Terzagó Géza urak gyógyszerárakban.

nők és még kilenc tanu kihallgatása, mely után a bizonyítási eljárást befejezték.

Bulyovszky ktr. ügyész vádbeszédében a vádlottakat *államellenes és törvényellenes* cselekedettel vádolja, köztisztviselőknek tekintli őket, kik esküjüket és fogadalmakat megszegték, a mennyiben a mozgalomban vezetők voltak. Ezért kéri a büntetőtörvénykönyv 431. §-a értelmében való megbüntetésüket. A védők tartalmas beszédben fejtegetik a vádlottak maguktartását és fölmentésüket kéri.

A törvényszék rövid tanácskozás után kihirdeti az ítéletet, melynek értelmében valamennyi vádlottat *felmenti*. Az ítélet kihirdetése a nagy számban megjelent hallgatóságra jó benyomást tett. Az indokolásban kimondja a bíróság, hogy a tanuvallomások nem igazolták azt, hogy vádlottak izgattak, tehát tárgyi tényálladék hiányában vádlottak felmentendők voltak. Az ügyész felebbezését jelentette be.

NAPIREND.

Május 12. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Áldozó csütörtök. — Protestáns naptár: Áldozó csütörtök. — Görögkeleti naptár (Április 29.): Jázon püspök. — A nap két 4 óra 11 perckor, nyugszik 7 óra 9 perckor.

Kölesy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11¹/₂—12¹/₂ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¹/₂—2¹/₂ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekllymuzeum helyisége melletti ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó, hűvös, sok helyütt csapadék.

Május 12. Az erzsébetvárosi testvériség agghonvédek segélyző asztaltársaság rendkívül közgyűlése délután 8 órakor.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 11.

Delítőzsde. Buzakinálát mérsékelt, a vételkedv korlátozott. Bányadi irányzat mellett 16.000 métermázsa került forgalomba, kezdetben néhány fillérrel olcsóbb árakon, a zárlatnál változatlan árakon. Időjárás esős.

Estítőzsde. Berlin $\frac{1}{2}$ olcsóbb.

Zárlat 12 órakor:

Buza májusra	7.89—7.90
Buza októberre	8.01—8.02
Rozs októberre	6.61—6.62
Zab májusra	5.28—5.30
Zab októberre	5.55—5.56
Tengeri májusra	5.01—5.02
Tengeri júliusra	5.15—5.16
Repce augusztusra	11.—11.10

Zárlat 5 órakor:

Buza májusra	7.89—7.90
Buza októberre	7.99—8.—
Rozs októberre	6.62—6.63
Zab májusra	5.28—5.30
Zab októberre	5.53—5.54
Tengeri májusra	4.98—4.99
Tengeri júliusra	5.13—5.14
Repce augusztusra	11.—11.10

Zárlat 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	637.75
Magyar hitelrészvény	753.—
Lezárt bank részvény	434.—
Rima-Murányi vasmű részvény	488.50
Osztrák-magyar államvasúti részvény	637.—
Közuti vasút	578.50
Városi villamos vasút részvény	329.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Május 11. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli sulyban — fillérig; öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban 118—120 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogramm terjedő sulyban 120—121 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 120—121 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli sulyban 117—119 fillérig; közép páronként 240—260 kilogramm terjedő sulyban 115—116 fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 112—114 fillérig.

Sertéslelészám: Május 8. napján volt készlet 30,729 darab, május 9. napján főlhajtott 609 darab, május 9. napján elszállított 892 darab, május 10. napján maradt készlet 30,446 darab.

A hízott sertéslelészám: Változatlan.

CSARNOK.

Megválás után.

Írta: Móra István.

(Folytatás.)

II.

Az az eperfa pedig immár most tiszta bizonyossággal az Asztalos Sándor tekintetes ur szőleijében van, a ki megvette mindakét szőlőt. S jó gazdája lesz neki, tudom, mert már is kutatásatott benne, pedig a téglá is drága, kihordatása is.

Dehát mondtam, hogy el kellett adni azt a szőlőt. Mikor amaz első fiut tanították Márton bácsiék, idők is jobbak jártak, a tanulás is olcsóbb volt, ők is győzték munkával. Még Márton bácsi a szőlőt buvárlotta, Panka néni kenyeret sütogetett a piacra. Néha csak a korpa marad meg egy sütésen s azon vettek a fiunak latinnyelvet . . .

Mire a fiu fele kitanulásához ért, adta az Isten a másikat, az elholtak után oly igen kedvest, Ferikét. Kicsi korán olyan esze volt már, mint a milling. Milyen beszédet mondott kisiskolás korában a templomban, a karácsonyfa előtt . . .

Ugye azt is csak taníttatni kellett? És tanult. Csupa egyes volt az érettségi je is.

Az egyetemen pedig még csak a tandíját se engedték el amiatt a három lánc szőlő miatt.

Hogy el ne felejtsem, a legnagyobb fiu akkört megházasodott, szegény volt, szegényet szerett s hogy nagyon szerette, gyerekeik is voltak már, mekkora a Márton bácsi, Panka néni pörpatvart nem ősmert szeretetének utolsó virága: Juliska is odaért, hogy a legutolsó elemi iskolában . . . Mindenki azt mondta, vétek volna nem taníttatni tovább. Azon el nem indult volna az immár bajokkal küzködő két öreg, hanem az a gondolat volt sarkantyuja egyéforrt lelküknek, hogy: nene, Istenem, mit mondana ez a szegény lány valaha, hogy a bátyját taníttattuk, őtet meg varró leánynak adtuk?

Hogyna vettek és vettek volna föl hát kamatos, meg kamatos pénzt? Arra a kis veszendő szőlőre . . . Akinek ellensége annyi veszedelem . . . Akiből most már az a sok ellenség is él: a kendermagbogár, a hernyó, penész, a lisztharmat, a kőd, a fagy, a jég, — es az adósság is!

Ér nem tudom, hogy is élt most már a két öreg is . . .

Az a koszorus fészület az árendás kis szobájukban, az tán tudja.

Azt tudom én is, hogy a fiak éjt-napot összetévé emberek. Azt is, hogy a kisebbik is cs lados már. Szeretik, tisztelik, becsülik őket hála Istennek, — de immost, hogy Juliskát, meg egy vele utcabeli pajtásból emberkedeti nagyon jóra való tanító megkérlette, csinálhatott e mást a megöszült kétegy pár, mint hogy árunak ereszsze, azt az ugyis betáblázott kis szőlőt, hogy a leánynak is legyen illendő menyasszonyi ládája?

— Te is ezért nem alszol éjszaka, ugye, anyó?

Az öreg asszony csak int, csak igenget.

— Hát nézd, ha ugyis mindig a gyerekekre volt gondunk, hát egyez bele te is az eladásba.

Panka néni megtörlögete a cserép szentelt viztartót.

— Bele egyeztem én már . . . bele köllött egyezni.

Márton bácsi nem győzte a pipáját pipaszurkálóval:

— Öregbik fiad is azt írja . . .

— Mit írna, szegény: hisz jól írja.

— Férj is azt ajánlja . . .

— Őse segíthet, a lelkem.

— De te, anyó, te mit szólsz mégis? Eladjuk e vagy az a lány várjon?

Az öregasszony betakarta kenyérruhával a vett rozskenyér rájukszáradt felét:

— Ne várjon . . . Egynek se álltuk utját a szeretetben.

Aztán soká hallgattak. Sokára szólal meg az öreg ember:

— Ladd, anyó, nekünk, kettőnknek aztán olyan kicsi kell. Őzt ha a szőlő nem lesz, megfogom, nézd, a szücsüt, most is hit Tajti István egész télre. Ad hatran krajcárt . . . A nyá-

ron is majd találom én dolgot . . . Ha a gyerekek sora jobbra fordul, tudod, hogy azok se hagynak semmi nélkül . . .

— Tudom, tudom, tudom . . . Odaadjam-e hát a tekintetes urnak ezerszázért? Mert hidd el, sok ember szeretné a düőben, de paraszt nem ad érte annyit. Sok a tőke hujja, sovány a földje, vesznit értek az öregje fák . . .

— Tudom, tudom . . . Nagyon tudom . . .

— Hat jó lesz?

Az öregasszony összekulcsolta munkában elfonnyadt két kezét:

— Jó lesz . . . Jónak köll lőnni. Így rendelte az Isten.

(Vége következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1904. évi május hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.25	Gyorsvonat délelőtt 12.12
Gyorsvonat délután 4.16	Személyvonat d. u. 3.29
Személysz. tv. d. u. 4.51	Gyorsvonat este 7.04
Személyvonat este 9.30	Szv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.25	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.22	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinon délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.02	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.01
Gyorsvonat este 7.11	Radnáról vas. és ün. e. 8.07
	Személyvonat este 8.50
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.40
Személyvonat d. e. 12.17	Személyvonat d. u. 3.42
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 4.50	Személyvonat reggel 8.35
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 6.59
Személyvonat d. u. 4.06	Személyvonat éjjel 10.33
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonról sv. reg. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.27	Vegyesvonat délelőtt 11.—
Gurahonon sv. d. u. 4.25	Személyvonat este 6.49

IDEGENEK ARADON.

— Május 11. —

Központi szálloda. Parozsik János kereskedő Léva. — Pavlovits Antal utazó Páris. — Szüts Antal kereskedő Nagylak. — Hoffman Ernő fakeskedő Nagyszentmiklós. — Iritz Sándor kereskedő Makó. — Ormai Kálmán gyáros Kolozsvár. — Weisz Ignác utazó Bécs. — Telegdi Lajos utazó Budapest. — Fántó Rikárd hadnagy Temesvár. — Irbázi Rózsika könyvelő. — Jung Károly joghallgató Debrecen. — Kohn József utazó Budapest. — Lederer Emil utazó Budapest. — Renner Miklós utazó Budapest.

Vas szálloda. Veres Ferenc utazó Bécs. — Silberhauer N. utazó Bécs. — Kohn Jakab utazó Budapest. — Jung Péter utazó Bécs. — Gurban Konstantin esperes Borosjenő. — Herz Kamilló utazó Bécs. — Rosenblum Márk utazó Bécs. — Sindelberger Károly utazó Bécs. — Jónás Zsigmond utazó Bécs. — Grünberger Mór utazó Budapest. — Klein Ignác utazó Budapest. — Báron N. utazó Budapest. — Fuchs Vilmos utazó Bécs. — Grosz Ödön utazó Budapest.

Aradi dalcsarnok

Aki jól mulatni és nevetni akar, az menjen a

Deák Ferenc-utca 26. sz. a. levő, minden kényelemmel ellátott, levegőtől és esőtől védett kerthelyiségbe, a hol

Kiséri komikus

kitünő társulatával

naponta mulattató előadásokat

tart. — Tisztelettel:

Tóth Imre, Kiséri Nándor,
kávés. 1387 igazgató.

Ritka alkalom.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy előnyös könyvtárvételek folytán üzletem antiquár osztályában a legkiválóbb művek antiquarice

rendkívül olcsó árakon

kaphatók.

Igy többek között: Jókai összes művei félbőr kötésben, 100 kötetben 140 frtért, Szalay-Baróti: Magyar nemzet története 15 frtért, Gracza: Szab. harc. tört. 17 frtét. a „Doré“-biblia 25 frtért, továbbá a Magyar és Képes Remekírók, Shakespeare művei, végül diszmunkák, ifjúsági iratok, jogi- és szakmunkák stb. félárban, több ezer kötet német regény pedig 10, 20 és 30 krjával kaphatók. Francia, angol, orosz, olasz és svéd könyvek nagy választéka. Átjászott hangjegyek fél és harmad árban kaphatók. Minden vallásu imakönyvek, a legdivatosabb levélpapírok, irodai cikkek, üzleti könyvek, képes levelező-lapok, művészi rézmetszetek és olajfestmények nagy raktára.

Vizsgalopok ára százanként 1 kor.

Egyben ajánlom

30,000 kötetes kölcsönkönyvtáramat,

melyben az összes újdonságok azonnal kaphatók. Magyar, német, francia és angol irodalom. Havi kölcsöndíj 1 kor. 20 fill., vagy kötetenként 8 fillér.

Pontos kiszolgálás vidékre is.

A könyvek újak és tiszták.

Uj magyar, német, francia és angol jegyzékekkel készséggel szolgálom vidékre bérmentve. Legújabbak érkeztek: Eötvös Károly: A nagy per, mely ezer éve folyik. Eötvös Károly: A nazarenusok. Beksics: Ködös problémák, Edmond Rostand: A napkeleti király kisasszony. Ferenczy Ferenc: Flirt, Tömörkényi István: Gerendás szobákból, Dénes: Nemes Károly pályafutása, Herczeg: Kéz kezét mos, Verne: A két Kip-testvér, Szikra: A fölfelé züllők, Kenedi: Lőporfüst, Zobelitz: Krach, Anny Wothe: Verfehmt Zobelitz: Gräfin Langeweile, Viebig: Das schlafende Heer, Tinayre: Das Haus der Sünde, Mattasich: Memoiren aus den letzten Jahren, Budde L: An stillen Wassern, Bilse: Aus einer kleinen Garnison, Zobelitz: Der goldene Käfig. Valdagne: Vicaisens Beichte. Georgy: Gross Berlin, Frau Schlitze. Rose: Kerlchens Flitterwochen. Eschtruth: Jedem das Seine. Birkenfeld: Der Oger, Mann Thomas: Buddenbrook (Verfall einer Familie). Willy: Un vilain monsieur. Saussay: Chairs epanouies stb.

30,000 kötetes zenemű kölcsöntár,

melyben minden új zenemű azonnal kivehető. 259 oldalas zenekölcsöntári jegyzék. Vidéki bérlők is a legelőzékenyebb kiszolgálásban részesülnek. Kölcsöndíj a zenekölcsöntárban havi 1 K. 40 f., vagy hangjegyként 14 fillér.

Kerpeliszó,

könyv-, zenemű- és papírkereskedése, antiquariuma, könyv- és zenemű kölcsöntára.

Andrássy-tér 20. (Fischer-palota.) Telefon 385.

KÖZPONTI SZALLODA.

Ma csütörtökön, május 12-én

a Fővárosi Orfeum-Társulat előadása.

BARKAY, BARKAY, BARKAY,

a bpest fővárosi orfeum kedvenc komikusa.

Mimi Neumann, Ormay Lujza, Negri Elli, Grünau Poldi, Grätz Károly.

Béldy Ilona, Wally és Mici Valetti.

Cigány tánckettős

„Első próba.“

kacagató bohózat.

Felolvasás a japán-orosz háborúról.

Családi műsor. Belépti-díj 1 korona. Kezdeté 8 órakor.

Évszázadok óta ismert

MATTONI FÉLE
GIESSHÜBLER
SÁVANYUVIZ

A dugó égetése

segítő gyógyító tényező
Karlsbad, Marienbad,
Franzensbad stb.
kurákuál; mindig
fényesen bevált.

Ajánlunk háztartási, mindennemű ipari célokra, ugyszintén.

vasaláshoz

elsőrendű, száraz, darabos

bükk faszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Felhívjuk igen t. vevőink

figyelmét

azon körülményre, hogy takaréktűzhelyben főzésnél szénrel való tüzelés gyors, takarékos és igen olcsó.

100 kiló 3 korona 40 fillér.

Kályhák fűtésére ajánlunk elsőrendű, darabos, magas hőfoku salont.

fűtő kőszent

100 kiló 3 korona 40 fillér

darabos elsőrendű légszesz pirszenet

(Coaks.)

Ugy az aradi gázmű mint porosz minőségűt is tartunk raktáron. — Legjobb kétszer mosott, valódi porosz

kovács-szenet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Megrendelések pontos hazaszállítására fél nap időt kérünk s azt díjmentesen saját kocsinkkal eszközöljük.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

A volt RÉVÉSZ-féle végeladás

összes könyv- és papírárúit főüzletünkbe

Templom- és Kazinczy-utcák sarkára

vittük át.

Az összes árak, ugymint:

Regények.

Ifjúsági iratok.

Jogi könyvek.

Irodai és levélpapírok

Imakönyvek.

Üzleti könyvek.

Zenták. Irónok, stb.

az

eddiggi olcsó árakon

lesznek árusítva.

Kiváló tisztelettel:

INGUSZ I. és FIA

ARAD.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközön-
ség szives tudomására adni, hogy három évi
külföldi távollétem után régi jóhírnevű

női divat - konfekció műtermem

a mai kor legmagasabb igényeinek megfelelőleg
ismét megnyitottam.

Kérem tehát régi, valamint új megrendelőim,
hogy megrendelésük által megtisztelni kegyes-
kedjenek. Főtörökvésem oda irányuland, hogy
azt kiérdemeljem. 1302

Maradok kiváló tisztelettel:

Aulich Jánosné,

Szabadság-tér 21. sz. (Lengyel Testvérek háza.)

Barossparki kioszkban

ma csütörtök

12-én délután fél 6 órától

első térzene

a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara által.

Este

1385

czigányzene.

Van szerencsém a n. é. közönséget érte-
síteni, hogy a kioszkban egész napon át min-
dennemű kávéházi élkek és italok legjobb
minőségben kiszolgáltatnak.

Kitűnő fagyalt, melyet a Zserbó ur buda-
pesti cukrásznál kitanult segéd készít.

Minden időtjában frissen csapott kőbányai
polgári szt. István sör.

Táncz vagy más multságokra a
termet díjtalanul átengedem.

Számos látogatásért esedez:

Süs Mór, megbizott.

Huzás

már f. évi május hó 17. és 18.

Tessék

a következő szerencseszámok közül
választani:

4257	12684	8796	
34634	65107	53965	65119
91758	91773	4297	

Ezen

Osztálysorsjegyek

kizárólag csak nálunk kaphatók
és megrendelhetők.

Ára:

Egy nyolcad	Kor.	1.50
Egy negyed	Kor.	3.—
Egy fél	Kor.	6.—
Egy egész	Kor.	12.—

Aradi Ipar- és Népbank

pénzváltó üzlete Aradon, Fehér
Kereszt épület. 1361

Megyei és városi telefon sz. 100.

Osztálysorsjegyek kaphatók továb-
bá a következő alelárusítóinknál:

Özv. Hammerschlag Lipótné (dohánytözsde, Andrásy-tér.)
Hussel M. (dohánytözsde, Atsél Péter-u.)
Bászler Anna (dohánytözsde Weitzer János u.)

Grand Circus Variete Claire Laforte.

Ezen francia vígjátékos circusz-sátor a mai kornak meg-
felelően van berendezve és a n. é. közönséget a kelle-
metlen időjárástól megvédi.

Ma csütörtökön, 1904. május hó 12-én

a Boczkó-utca végén felállított circusz-sátorban

2 nagy megnyitó előadás.

Társulatom tisztán elsőrangú művészekből és mű-
vésznőkből áll. Gazdag és változatos műsorból ki-
emelendő:

4 Alexander Agosta fivér, mint sport ak-
robaták.

Elvira kisasszony mutatványai a gördülő
golyón.

Miss Mariette Leona, átváltozási jelenet a
trapen, mint angol diák.

Claire Laforte, a jelenkor legjobb és leg-
erősebb erőgladiatornője.

Szünetek alatt Adolf magyar Augustzt, Friski fran-
cia gigerli Augustzt, Józsi a Colibri Augustzt és
Zvatta olasz Augustzok fogják a n. é. közönsé-
get szórakoztatni.

Pénztárnyitás d. u. 3. Kezdeté 4 órakor.
Pénztárnyitás 7 órakor. Kezdeté pont 8
órákor.

Jegyek előre válthatók Muskát Miksa könyvnyomdájában.

Helyárak: Zártzék (első sor) 1 kor. 60 fill., I. hely 1 kor.
20 fill., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill. Karzati állóhely
30 fill. — Gyermek és katonák őrmestertől lefelé zárt-
zék 1 kor., I. hely 80 fill., II. hely 50 fill., III. hely 40
fill. Karzat 20 fill.

3 nap nagy elite előadás.

Kiváló tisztelettel

Claire Laforte, igazgató.

4789. sz. 1904.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Pünkösdi országos vásár

f. évi május hó 26-tól bezáró-
lag május hó 30-ig fog meg-
tartatni.

Mindentéle által felhajtása az
országos vásárra — május hó
26-tól csütörtökön reggel 5 órá-
tól kezdve — meg van engedve.
Temesvárott, 1904. évi áprí-
hó 20-án.

A városi főkapitányságtól

BANDL REZSŐ,
főkapitány.

Bánái lo-, szarvasmarha-, juh-
és sertésvásár. — Gyümölcs-, me-
zőgazdasági-, kereskedelmi- és ipar-
vásár. 1375

Önkéntes árverési hirdetmény.

A „Szegedi baromfi-hizlalási és kiviteli részvénytársaság”
helybeli fióktelepén (Béla-tér 1. Mittelman-féle gyártelep) a kö-
vetkező gazdasági berendezési tárgyak, u. m.: 1 járgány
kukoricza darálóval, kocsik, lószerszámok lesznek készpénzfi-
zetés mellett a legtöbbet ígérőnek eladva.

Az árverés **f. é. május hó 13-án, pénteken dél-
előtt 11 órakor** fog a telepen megtartatni; a telep igaz-
gatósága fentartja magának azt a jogot, hogy neki nem tet-
sző ajánlatokat visszautasíthasson.

Az árverésre kijelölt tárgyak a telepen bármikor megte-
kinthetők és árverés után az eladott, illetve megvett tárgyak a
telepről 3 nap alatt elviendők. 1373

Az igazgatóság.

Van szerencsém értesíteni, hogy évek
óta fenálló

könyvkötészetemet

a mai napon Sárossy Vida István urnak el-
adtam.

Midőn e helyt a n. é. közönség nagy-
becsű pártfogását megköszönöm, egyben
kérem azt utódomra is átruházni.

Teljes tisztelettel

Szalkai Ármán.

Van szerencsém a nagyérdemű kö-
zönség tudomására hozni, hogy a helyben

Weitzer János-utca 7. sz. a. levő

könyvkötő üzletet

a mai napon Szalkai Ármán urtól átvettem a
továbbra,

Sárossy Vida István

cég alatt vezetni fogom, és az e szakmá-
ba vágó minden munkát elfogadok. A mi-
dön magamat a nagyérdemű közönség
becsű pártfogásába ajánlom, főtörökvé-
sem oda fog irányulni, hogy nagyra-
becsült megrendelőim minden igényeit a
legnagyobb mértékben kielégíthessék.

1317

Kiváló tisztelettel

Sárossy Vida István.

FOGAK

szájpádlás nélkül és anélkül, hogy a gyökerek eltávo-
lítottatnának 3 koronától. Az általam készített és Páris-
ban első díjat nyert fogorokot mindenki azonnal
megszokja, beszédzavarokat nem okoz és kitűnően rag-
vele. Régi fogorok átalakítottak.

Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek.

Nagyobb rendeléseknél a vasútközlés fele megtérítettik.

Fogorvosi intézet:

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 50. sz I. em.

Royal-szállóval szemben.

Fogorvos:

LÖFLER EMIL.

Foghuzás őrzéselölítve.

Tartás plombák.

Rendel: d. e. 10-12 óra

d. e. 7-10.

Fogtechnikai vezető:

GROSSMANN S.

a párisi fogorvosi akadémia
kiállításán a kereszttel díszít-
ett aranyéremmel kitüntetve.
Fogad reggel 8-tól este 8-ig.

Vasár- és ünnepnapokon is.

Mérsékelt árak. Részletfizetésre is.

210

Ház eladó.

A vasut, lóvasut és waggongyár közelében levő

Erzsébet-utca 10 és 11 sz. alatti

h á z

három udvarral és nagy kerttel
jutányos áron eladó.

Dr. Kronstein

Andrássy-tér 21.

1310

Egy

igen jó karban levő

szállodai

1331

OMNIBUSZ**kocsi**

jutányos áron

eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű
gummi csövek legolcsóbb gyári
árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó
cseppig kifolyik, a szőlő magvak,
héjak és egyéb tisztátalanságok
azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem
ronthatja, a gépezet jó működéséért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Köszögeknek legalkalmasabb,
mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a
szolgálatot, — a gép jó működéséért 3 évi jótállás (ingyen javítás),
hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belül gummirozott kender-csövek a legolcsóbb árban.

K u t a k

a hozzávaló csövekkel gyári árban

Hönig Otto

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő
és szivattyu készítő. 1114

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Permetező

szakszerű javítása elfogadtatik.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Weitzer János-u. 13. sz.

a főpostával szemben.

Ajánlja dus raktárát mindentéle
paszományos és gombkötő árukban,

u. m. zsinór, gomb, rojtok, bojtok,

selyem Ponponok és zsaniliákban.

Elvállal

526

minden e szakba vágó munkát, a
legjutányosabb árak mellett.

Uraságoktól használt

nyári és téli férfi-ruhákat
háló ebédlő és más bute-
rokat

a legmagasabb áron veszek.

Kivánatra házhoz is megyek.

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

**Csalhatatlan
csodás eredmények.**

Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria.

London.

Évek óta használom az ön Wilhelm-féle antiarthritikus antireumatikus vértisztító-teáját, mert csak ez tudott megszabadítani erős reumától.

Tisztelettel Dorn O. F.

London 46. Museum Street, a British Muzeum mellett.

Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria.

Oroszmező.

Nem mulaszthatom el Nagyságodnak legtisztelhetőbb köszönetemet kifejezni a küldött Wilhelm-féle antiarthritikus antireumatikus vértisztító teáért. miután két teljes esztendőn keresztül lábaimon rettenetes reumával kínlódtam és az ön vértisztító teájának használata által ettől megszabadultam, amit tehát most és a jövőben a közönségnek tudomására hozok.

Lekötelezettje

Ruhestörer Henrik, adóbeeszedő.

Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszerárakban és drogueriákban.

Aradon főraktár: Földes Kelemen és Hájós Árpád gyógyszerárakban. 1569—VIII.

1 csomag 2 korona, 1 postaküldemény 15 csomag tartalommal 24 korona bérmentve, bármely magyar postaállomásra szállítva.

Telefon szám 278.

GLÜCK JÓZSEF

József főherczeg-ut 7.

Elvállal ugy helyben mit vidéken

szobafestő,**szobakárpitozó**

és könnyű sulyu

dombormű diszitési,

mindennemű mázolási és fénymázolási munkát a leg-
egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Továbbá ablakok díszítését

1009

üvegfestési utánzattal,

ugyszintén lakások féregmentessé tételét.

Nagy választék

dombormű diszekben,

bel- és külföldi kárpitokban.

Költözködésre

ajánljuk általánosan elismert

Rovarpörainkat

melyek bolhák, svábok és poloskák irtására
biztos hatással bírnak.

Kapható:

30, 50, 1.— 1.50, kor. dobo-
zokban, és kimérve.

118

Vojtek és Weisz

drogueria és parfumeria nagykereskedésében

ARADON.

A legjobb fémtisztító szer

ma és az is marad az

AMOR

fém-tisztító gyönyörű fényvel.

Mindenütt kapható 14, 20 és 30 filléres dobozokban.

Gyáros: Lubszynski & Co., Berlin N. O
Ügyeljünk az „Amor” védjegyre.

511

Centauria gyomorerősítő tea

gyomorgörcs, erős gyomorhurut, régi idült gyomorbajoknál és étvágytalanság ellen biztos szer. Biztos hashajtó idült vastag bélpangásnál, nehéz székelésnél minden fájdalom nélküli hashajtó **1 doboz 2 kor. próba doboz 1.20 kor.**

Hurut, nátha, köhögés nyálkásodás, köhögési és torokbeli inger-nél kitűnő hatású szer a

SENEGA MELLPASTILLA

1 doboz 1 kor.

Kapható:

UDVARDI KOSSUTH PÁL

Szűz-Mária gyógyszertárában.

Arad, Boros Béni-tér 15.

ALAPITTATOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest. VII., Wesselényi-utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt.
Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg.

ALAPITTATOTT 1890.

A maga nemében páratlan jó hashajtó szer az

„ALVO“

tabletta. — Felnőtteknél és gyermekeknél egyaránt kedvelt. Az „ALVO” tabletta rendkívül kellemes ízű és fájdalom nélkül hat. A gyomorban rögtön feloldódik.

— Minden doboz használati utasítással van ellátva. —

Ára egy doboznak 90 fillér.

Fontos tudnivaló tüdőbetegeknek!!

A törvényesen védett **„SYLOL”** az egyedüli szer, mely mindenféle lég-zőszervi bajoknál rendkívül jó hatás-sal bír.

Az éjjeli izzadást teljesen megszünteti! A testsúlyt

gyarapítja! Heptikás embereknek valóságos megmentője:

Ára egy üvegnek 3 korona.

162

— Kizárólag kapható az egyedüli készítőnél: —

Hajós Árpád

gyógyszertárában az Isteni Gondviseléshez

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

VAJDA BENO

fogorvos

Arad, Szabadságtér színház épület.

Készít rágásra teljesen használható

műfogakat

4 koronától részletfizetésre is. Fogak plombírozása feltűnő olcsón jótállás mellett fájdalom nélküli foghuzás 2 korona. 1247

Magy. kir. államvasutak.

61875—904. sz.

Pályázati hirdetmény.

(darabos vagy koczkaszén szállítása iránt)

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1905. évi január hó 1-től számitandólag egy, illetőleg három éven át évenként mintegy 70000 tonna darabos vagy koczkaszén szükségletét biztosítani óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok 1904. június 7-ig betérjeshetnek, a bányapénz pedig a megelőző napon déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek, ugyancsak az általános és különleges szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrassy-ut 73. II. em. 48 ajtó), valamint minden üzletvezetőségénél megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes lefizetés mellett a magyar kir. államvasutak budapesti nyomtatványtáránál posta útján is megrendelhetők — megjegyezvén, hogy a különleges szállítási feltételek minden példányáért 80 fillér, az általános feltételekért pedig 50 fillér fizetendő.

A feltételeknek posta útján való küldése esetén 20 fillér posta költség is beküldendő.

Budapest, 1904. április havában.

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjaztatik.)

Országszerte ismert

vizsgalapjainkból

100 drb 1 korona a pénz előre való be-küldésével bérmentve 1 k. 30 f., mint ke-resztkötés tokban küldve, a gyűrődés ellen vedve. 100—750 drbig a bérmentes-tésre 72 fillér küldendő. Utánvétellel a szállítási költség sokkal több.

Ingusz I. és Fia
kiadóhivatala Arad.

Varrónó,

ki jó izléssel a legkényesebb igényeknek is megfelelően készít **női és gyermek toiletteket**, házakhoz ajánkozik. Továbbá házon kívül is.

Szíves megkeresések esetleg levéileg kéretnek, melyre pontos választ személyesen adhatok.

A t. c. hölgyközönség szíves pártfogását kéri

Hugyetz Róza,

női szabó, Kápolna-utca 2. református templommal szemben.

3141

Hermann Miklós

vegyi tisztító és műfestő

Csernovits Péter-utca 19 szám,

ki a Fővárosban több évig működött, ajánlja magát a nagyérdemű közönség b. pártfogásába.

Elvállal 1872

csipke függönyök,

szőnyegek stb.

vegyi tisztítását.

Kovács Soma és Társa
Arad, Neuman-palota.

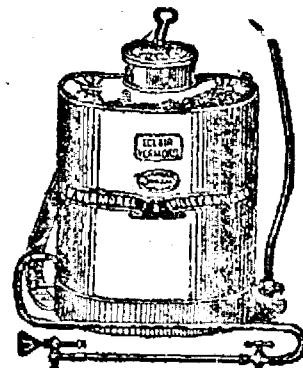
Nagy raktár elismert legjobb K ü h n e -gyártmányu

gazdasági gépekben.

Cséplőgépfelszerelések

és anyagok: 1066

dobsin, rétegfém, szab. tőrekrosta és sziták, gépolaj és gépkenőcs, szijjak, zsák, ponyva, mentőszekekrény stb.

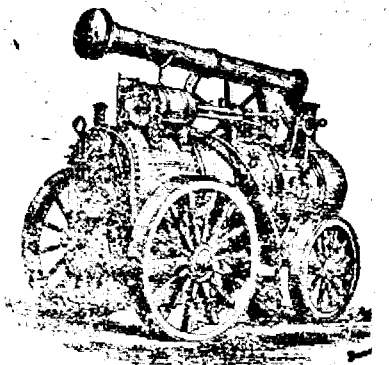

Kovács- és gépész-

szerszámok.

Permetezők, kénporfúvók,

pinczegazdászati eszközök.

A természetes keserűvizek sorából magasan kiemelkedik a
Schmidthauer-féle
Igmándi keserűvíz,

mely a **székrekedés** és azzal járó beiső bajoknak u. m.: **étvágyhiány, gyomorfelfúvódás, aranyér, vérbőség** sat. páratlan természetes gyógyítója.

Már fél pohárral reggelizés előtt használva teljesen fájdalom nélkül hat, a nélkül, hogy a szervezetet gyöngítené.

Főraktár Aradon: G. Földes Kelemen gyógyszerész. Fejér Gyula, Dürr Kossárd, Schwartz J., Karácsonyi A., Rothstein M., Daimel L., Guttmann S., Lázár Gy. Tamásdán K., Berger J. és Aitmann Ede uraknál. Kapható **mindentütt**, úgy egész, mint a közönség kényelmére a 2-3-szori használatra elegendő kis fél üveges töltésben is. Utasítás mellékelve.

Fél üveg 30 fillér.

Egész üveg 50 fillér.

Ujítás a lakások tisztázásánál!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy hosszú kísérletezés után oly szerrel és eszközzel rendelkezem, hogy teljes megbízhatóság és jótállás mellett a lakások

tökéletes féregmentessé tételét

elvállalom.

Teljesíték mindennemű diszes és egyszerűbb

szobák, termek stb. festését

a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeknek megfelelő legdiszesebb kivitelig és mindennemű mázolásai és fénymázolásai munkálatokat a legalaposabb kivitelben, a lehető legjutányosabb árak mellett. A n. é. közönség b. megbízását kérve kiváló tisztelettel

Guttmann Sándor,

szobafestő 691

Weitzer János-utca 19. földszint.

**BRÁZAY-féle
SÓSBORSZESZ**

A BRÁZAY-féle sósorszeszszel való borogatásnak nagyon egyszerű a módja. Belemártunk a sósorszeszbe egy darabka vásznat s ezt oda tesszük vagy oda kötjük az illető testrészre.

5889-9

A legszebb

Női ruhakelmék és blousok,
Costüm kelmék fekete és színes,
Ruha és blous selymek, zeffírek,
Cosmanosi cretton és battisztok,
Napernyők a legdivatosabb kivitelben
jutányos árban szerezhetők be

Singer Sándor áruházában

Arad, Andrassy-tér 20.

774

Vidékre mintákat bérmentve küldök.

Az egész világból jövő

hálairatok és elismerő levelek fényes bizonyítást tesznek arról, hogy a

Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CRÉME

szeplő, májfolt, bibires, bőrvörösség és mindennemű arctisztatlanság ellen feltűnő jó és utólráhetetlen készítmény. A bőrbe rögtön felszívódik, hatása bámulatba ejtő. Nappal is használható!

Egy tégely ára 1 korona.

Aradi Ibolya-crém szappan 70 fill.

Ibolya-hőlgypor fehér, rézsa és krém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) egy üveg 1 kor.

Kapható a készítő és feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában 118

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Földes Kelemen, Hauer Lajos (Gáj), Kossuth Pál, Ring Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerész urak és Vojtek és Weiss droguista uraknál.

Figyelmentetés: A bevásárlásnál csakis HAJÓS-féle készítményeket tessék kérni és elfogadni.

Telefon 331.

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertára

a Szent Káromsághoz, Aradon, Szabadság-tér.

Mindennemű kül- és belföldi különlegességek, szépitőszerek, arczvizek, hőlgyporok, pipere és gyógyszerzappanok, kötszerek, illatszerek, irrigatórok felszerelve, cognac, rum, tea, törköly, malaga, ménesi, aszabor, cacao por, gyermektáplisztek, fogporok, szájvizek, hajszeszek, szoballatok, valódi kölni víz, nagy választékban kaphatók. — Ártalmatlan, csodás hatású bőrfinomító készítmények.

Serail-arczkenőcs, éjjeli használatra. Egy tégely 1 kor. 40 fillér, kis tégely 70 fillér.

Serail-Créme, nappali használatra. Egy tégely 1 korona.

Serail-szappan. Kitűnő pipere szappan, 1 drb. ára 60 fillér.

Serail-szájviz. Kellemes aromás szájviz. 1 üveg 1 kor. 50 fillér.

Serail-hőlgypor. Kiváló minőségű finom pipere por 3 színben. Egy doboz 1 korona.

Gyermekeknek vájtólaz, hideglelés, számarkőhégés ellen a legjobb hatású szer a valódi több-szörösen kitűntetett **Rozsnyay-féle chinin ezukorka**. Valódi csak ak egyes darab csomagoló papirosa Rozsnyay Máttyás névaláírással van el látva. Egy 10 drbot tartalmazó doboz 1 kor. 152

* * *

Csendesen és rögtön hat lábizzadási
ellen a

Dr. Tsajkovszky-féle szer.

Ha ezen folyadékmal naponta egy-
szer megnedvesítjük a lábakat, ak-
kor nemcsak az izzadási mulk el-
már kétszeri alkalmazás után tel-
jesen és biztosan, hanem megzu-
nik a cipők kellemetlen és undorító
bűze. Amellett ezen készítmény tel-
jesen ártalmatlan. 999

1 üveg ára 1 korona.

Földes Kelemen
gyógyszerár
Arad, Deák Ferenc-utca.

* * *

Kutakat épít,
mélyít és fur
Licsmann József
kutmeister
Arad, Wesselényi-utca 36. sz.
Különlegesség
hegyi sziklákban is.

Ékszertergyak
a közlegő bérnialáshoz a
legnagyobb választékban kapható
csakis

DEUTSCH IZIDOR
óras és ókszerésznel
ARAD, TEMPLON-UTCZA
Minorita-palota.
Ugyanott mindenféle más tárgyak
megvétetnek vagy átcsereítetnek.
Veszek 1078
zálogczédulákat:
Telefon 438.

BUTOR
— csak jó minőségű —
legjutányosabb árban
kapható
Varga József
asztalos mesternél 1136
Arad, Kápolna-u. 6/a.
Telefon 242. sz.

Költözködők figyelmébe!
Villanyos csengő
berendezéseket
Villanyos csengő
átalakításokat.
Villanyos csengő
évi jó karban tartását 1528
jótállás mellett eszközöl
Kalmár * *
*** * József**
villanyműszerész
ARAD, Salacz Gyula-utca 2. sz.
(Központi szállodával szemben.)

Javallatok: a légzőszervek és emésztőszervek mindennemű katarrhusos meg-
betegedései, szivizom-betegségek és abból eredő astmatikus bajok, valamint vér-
szegénység stb.

Gleichenberg gyógy-hely.

Alkalikus-muriatikus források: Constantin és Emma forrás; alkalis-muriatikus
szénsav: János forrás; tiszta szénsav: Klausen-forrás; savó, sterilizált tej (szá-
raz táplálás), kefir, forrás-só belelegzés, fenyőtűgöz belelegzés, mindkettő külön ka-
binokban; légzési készülék, pneumatikus kamarák, édes ásványvíz, pezsgő meleg
fürdők és természetes szénsavas fürdők sziv-
izom betegségeknél, fenyőtű és aczéifürdők.
Nagy vizgyógyintézet, terepkúra. Lágy, langyos,
meleg, pormentes, szélesenedes levegő, erdős
fensíkon. 9405

Felvilágosítás és prospek-
tus ingyen.

Lakás és kocsal megrendelések az
Igazgatóságnál Gleichenberg.

Saison május 1-től szeptember végéig.

**Birtok, bérházak, szőlők vé-
tele és eladása.**

Aradon bérházak, 6¹/₂, 7¹/₂ ot
jövödelmező, Gyorok, Világos és
Baracskán termőképes szőlők el-
adók.

Temes, Arad, Krasó, Bihar,
Bács-megyében birtokok eladók
vagy bérbeadók.

Nagyobb része, 25, 32, 40 évi
törlesztésre. 1896

Bővebbet:

Deutsch M. A. Arad
Salacz-utca.

**Kiváló szerencse Töröknel!
Felülmulhatlanul**

kedvez főarudánkna a szerencse. Rövid idő alatt 13 millió korona nyere-
ménynél többet fizettünk nagrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi
időben is

a legnagyobb nyereményt és pedig:

a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,

a 100.000 koronás főnyereményt a 74366. sz. sorsj.-re	a 80.000 koronás főnyereményt a 83061. sz. sorsj.-re
a 100.000 " " az 52528. " "	a 70.000 " " a 81161. " "
a 100.000 " " a 94780. " "	a 70.000 " " az 5498. " "
a 90.000 " " a 109780. " "	a 60.000 " " az 51613. " "
a 90.000 " " a 83610. " "	a 60.000 " " a 76347. " "
a 90.000 " " a 92787. " "	a 50.000 " " a 4036. " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy.
kir. szabadalmazott 14. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14. millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt...

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,

1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a

80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000,

1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000,

8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000

korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50;	1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—
1/2 " " " 3.— " " 6.—;	1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. — Hivatalos tervezet díjta-
lanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. é. május hó 17-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután a húzás már május 17. és 18-án lesz.

TÖRÖK A. ÉS T.
BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletel:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Rendelőlevél levágandó.

TORÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel
együtt küldeni.

Az összeget korona összegben

utánvételezni kérem.
postautalvánnyal küldöm.
mellékelem bankjegyekben (bélyegekbén).

A nem tetsző törlesztés.

Pontos
csim:

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy társamtól Heim János urtól barátságos megegyezés folytán megváltam és a 112 év óta Probst Károly és Társai néven ismert női-divat kereskedést átvettem és

Probst Károly és Társai utóda

LÁZÁR EMIL

czimen tovább vezetem.

Ezen czim változás beköszöntője egy új és modern szellemnek, mely czégem vezetését és egész működését át fogja hatni. Régi csak egy marad: erőteljes törekvés a nagyérdemű közönség hűséges kielégítésére. Czégem három századon keresztül becsülettel és kitartással szolgálta a nagyérdemű közönség érdekeit és törekvelem a jövőben is csak ez marad. Legfontosabb feladatomban ismerem, hogy árucikkeim minden időszakkal lépést tartsanak és a változó divat minden követelménye üzletemben mindenkor feltalálható és olcsó áron beszerezhető legyen. Egyrészt azért, hogy ezt lehetővé tegyem, másrészt, hogy üzletem átalakításához szükséges tért nyerjek, az üzletemben felhalmozódott árucikkeket

mélyen leszállított áron kiárusítom.

Miután

szőnyeg raktáramat teljesen feloszlatom

és a szőnyegek árusításával teljesen felhagyok, raktáromon lévő összes szőnyeg, nevezetesen futó és ágyelőtti szőnyegek minden elfogadható áron eladásra kerülnek.

➡ Feloszlatom továbbá confectió-osztályomat ➡

ugy, hogy a még raktáron lévő kabátok, gallérok, köpenyek és többféle női felölték mélyen leszállított áron eladásra kerülnek, úgy, hogy közönséges használatra szolgáló ilyenemű cikkek beszerzésére kitűnő alkalom nyílik.

Raktáron fekvő részben divatját múlt szövetek és selymek,

melynek jóságáról és tartósságáról azonban kitűnő minőségük teljes garanciát nyújt, gyári áron adatnak el.

➡ Mindkét cikkből nagy maradék-készlet. ➡

Mélyen leszállított áron adatnak el,

továbbá kész fehéreneműek, asztalmenüek, csipke és gyapju függönyök, asztal- és ágytakarók, creton, batiszt, zephyr, delének, plaidek, utazó takarók stb. 1881

Midőn felhívom a nagyérdemű közönség figyelmét czégemre, kérem czégem iránti további jóindulatát, hivatkozva arra, hogy czégem 112 éves fennállása óta mindig becsületes és szolid elveket hirdetett és azok szerint járt is el.

Teljes tisztelettel

Probst Károly és Társai utóda

LÁZÁR EMIL

Üzlet:

Andrássy-tér 13. szám

Minoritapalota.

Telefon 333. szám.

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

Kohn JózsefGyári műhely:
Batthyány-utca 32. sz.

saját ház.

Telefon 321. szám

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

ARAD.

Épület horganydombormű és diszmű bádogos.

Csatornázási, vízvezetékli, fürdő szoba, légszuszfordó kályhák berendezési vállalata.

Fémáru gyár

Electro Chemiai galvanizáló, ezüstöző, nikelző, rezesítő és fémcsiszoló intézet. Avult edények ujboli czinezése. 1388

Jégszekrénygyártás

Háztartási, vendéglősök, mézárások, cukrárszok és ipari czélokra.

Saját készítményű legújabb szerkezetű üveg-jégszekrények

és teljesen szétzedhető erős horganyval bélelt jégszekrények, melyek kevés jégszükséglettel kitűnően hűtenek.

Nagy raktár mindennemű háztartási és konyhaberendezési cikkekből ugymint bádog és zománczott főző edényekből, asztali és függő lámpákból. — Fürdő kádak, ülő és gyermek kádak, zuhanyok, ugy a közönséges náztartásban, valamint vízvezetékhez alkalmazhatók a legizlésebb és díszes kivitelben mindig készen raktáron kaphatók.

APRÓ HIRDETÉSEK.**Szemlakon**

egy jó forgalmu vendéglő a piacz téren lakással együtt más vállalat miatt eladó, bővebbet a tulajdo nosnál, Marcsy Gábor vendéglős. 1354

Dr. Vlajkovits Velimir

ügyvédi ir dáját Hunyadi-utca 1. sz. alatt (Hunyadi-utca és Szabadság-tér sarkán) nyitotta meg. 1365

Kiadó lakás.

Szent László-utca 9. az emeleti lakás, mely áll: 4 nagy utca, 2 udvari, fürdő- és cselédszobából, villany és gázbevezetéssel november hó 1-re kiadó. Bővebbet ugyanott a földszinten. 1382

Butorozott szoba

külön bejáráttal azonnal kiadó. Andrássy-tér 20. sz. 18. ajtó. 1374

כשר בהכשר נמוךVajat, ludzsirt teljesen pótol, főzéshez, sütéshez kitűnő, garantált valódi, nagyon szopora, nem avasodó legfinomabb kókuszdiózsírom. 0.5 kilós postadoboz ára kor. 6.28, költség- és postabérmentesen bárhová 7 kor. utánvétellel. **הכשר** helybelli orth. rabbiságtól. Klein Regina, Tolcava. — Ügynökök ke-restetnek. 1318**Erkélyes lakás**

három utca, egy udvari, fürdőszoba és hozzátartozó mellékhe-lyiségekből álló, Szabadság-tér 2. szám első emeletén, november hó 1-ől kiadó. 1294

Jóforgalmu helyen

egy szatócsüzlet, italmérési joggal, mely már 12 éve fennáll, az üzlet berendezésével együtt jutányos áron eladó. Ugyanott egy magános ház, mely 2 szoba, konyha, kamra, pincze és mind-n hozzátartozóból áll, 1600 korona készpénz mellett szintén eladó. — Czím a kiadóhiva-talban. 1295

T. cz.

Van szerencsém b. tudomására adni, hogy Aradon, belváros Választó-utca 30. szám alatt

épület- és butor-asztalos műhelyt nyitottam,

hol minden e szakmába vágó munkákat legolcsóbb árak mellett készítek. Elvállalok minden a szakmába vágó munkát ugymint épületek, valamint mindennemű üzlet-butorokat a legújabb stylus szerinti elkészítését, vagy azok javítását

legjobb kivitelben, lehető legolcsóbb árak mellett

Sok évi tapasztalataim, melyet **111. Cseller István** asztalos gyárában szerzem, valamint legjobb száraz anyag elhasználása által azon kellemes helyzet-be jutottam, hogy becses rendelémnek e téren bármilyen igényeknek megfelelőleg. Magarrat a n. é. közönség szives partfogásába ajánlva 1245

maradok tisztelettel

Pápay Lajos,
asztalos mester.**Sok pénz!!**

400 koronát kereshet mellékesen bármily társadalmi állásu egyén, minden risico nélkül. Minden kérdezősködé-eket „A. B. 17.” jegy alatt a „Mercur” hirdeté-ési iroda Stuttgart (Berg-strasse) továbbít.

Uj üzlet!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint helyben Forray-utca 4. szám alatt egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő üveg. porcellán, kép keret és lámpa raktárt nyitottam 701

lfj. Fitus József

czégem alatt, hol ugy üveg, porcellán mint képek és keretek, lámpák nagy vá-lasztékban, mik az árak feltűnő olcsósá-ga folytán nagy feltűnést keltenek; külö-nösen ajánlom építész és asztalos urak figyelmébe épület üvegezési vállalatomat ugyszintén vendéglős uraknak nagy raktáromat, mely minden új mintákkal fel van szerelve. Az árak feltű-nő olcsók és kedvezők. Kölcson edény minden alkalomra. A legolcsó-lyebb bevásárlásnál az ismert fény-kép kedvtamény.

Szép sé g á p o l á s!

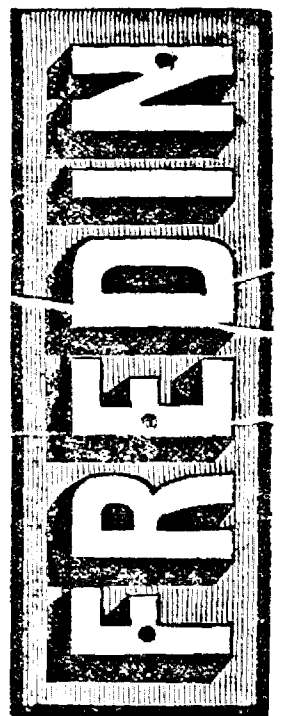
Szeplős arczu, májfoltos hölgyek hófehér arczbőrré tehetnek szert. Pattanásos (wimmerlis) atkás (mitesszeres) arcz bársonysima lesz. Vörös orr, vörös kéz, szép fehérre gyógyulnak. Sápadt arczok (festés nélkül) állandó egészséges, piros színt nyernek. Szőrös arczuak örökre megszabadulnak bajuktól. Kopaszodók gyors segítségét találnak. Fonyadt, ránczos, hervadó arczok üdeségüket, szépségüket vissza-nyerik. Helytelen arczapólas, rosszul választott szépitőszerek által elrontott arczok helyrehozhatnak. Arczapólas, arczfürdő, ránczsimitás, a legjobb konzerváló szere az arcz sépségének. Hajfestés, köröm-, durva kezek ápolása. 1353

Szép sé g á p o l á s i (kozmetikai) szalon,

Szabadság-tér 14. szám I. em., d. e. 9—12., d. u. 3—5.

Nagymennyiségű Maculatura

eladó az Aradi nyomda Részv. Társaságnál.

**Kérjen
Selle és Kary-féle**

a legjobb tisztítószert minden jobb cipőhöz sárga avagy fekete.

Különösen ajánlatos Boxcallis, Oscaria, Chevreaux és lakk-czipőkhoz!

BÉOS, XII/L.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

79706—1904. F. IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérművek, botok, nap-ernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkal-mával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adni:

állomáson	1 évi május hó
Bpest keleti	20-án d. e. 9 óra
Firome	24-én d. e. 9 óra
Kis-Czell	27-én d. e. 9 óra

Budapest, 1904. évi május hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Feltűnés!

Pünkösdre

tavaszi és nyári czipőárunkban

óriási készleteket halmoztunk fel s ezért
rendkívül előnyös árakat léptettünk érvénybe.

Előnyáraink az idény folyamán:

Férfi czugos fekete bőr, erős	2.25	Női csattos czipő, elegáns ...	1.70	Női szürke vitorlavászon, fűzős czipő ...	— .90
„ fűzős, igen tartós ...	2.50	„ fekete bőr czugos czipő, tartós ...	2.20	Leányczipők fűzős, fekete és színes ...	1.60
„ „ I-a Box ...	4.—	„ I-a Boxbőr, igen elegáns	3.50	Gyermekczipő fűzős és gombos kiváló minőség, fekete és színes	— .80
„ „ szürke vitorla vászonból, fürdőre és sport czipőnek ...	1.—	„ fekete és színes bőrczipő, fűzős	2.75		
		„ zergebőr szalon s tánc czipő	1.30		

Legjobb, halaszthatlan alkalom a bevásárlásra!

„TURUL” CZIPŐGYÁR R. T.

főraktára Aradon, Andrásy-tér, Minorita-palota, Deutsch Zestvérek üzlete mellett.

Városi és megyei telefon 537. szám.

626

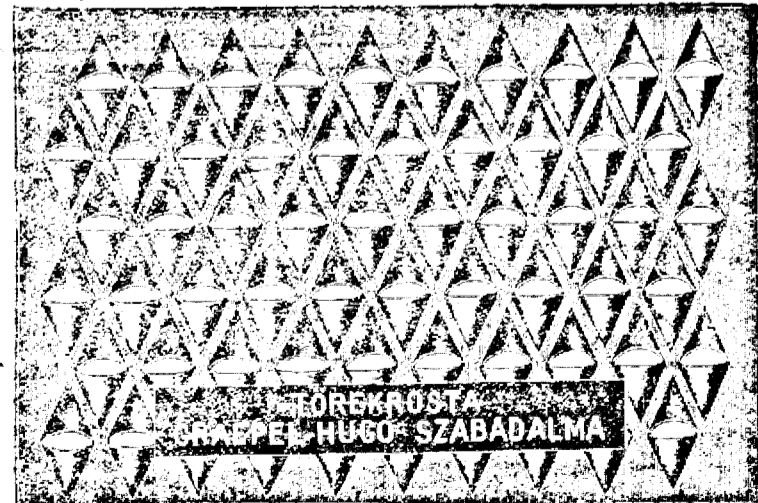
Uj törekrosta

vasiamezből cséplőgépekhez

GRAEPEL HUGÓ gépgyáros szabadalma

Budapest, V., Váci-ut 40—46.

Legjobb sikerrel kipróbálva.

Részletes leírás és minta minden érdeklődőnek megküldetik.

Hajlandó vagyok ezen rostát bármely cséplőgéphez 14 napi próbára küldeni, és ha nem felel meg, visszafogadni.

1384.